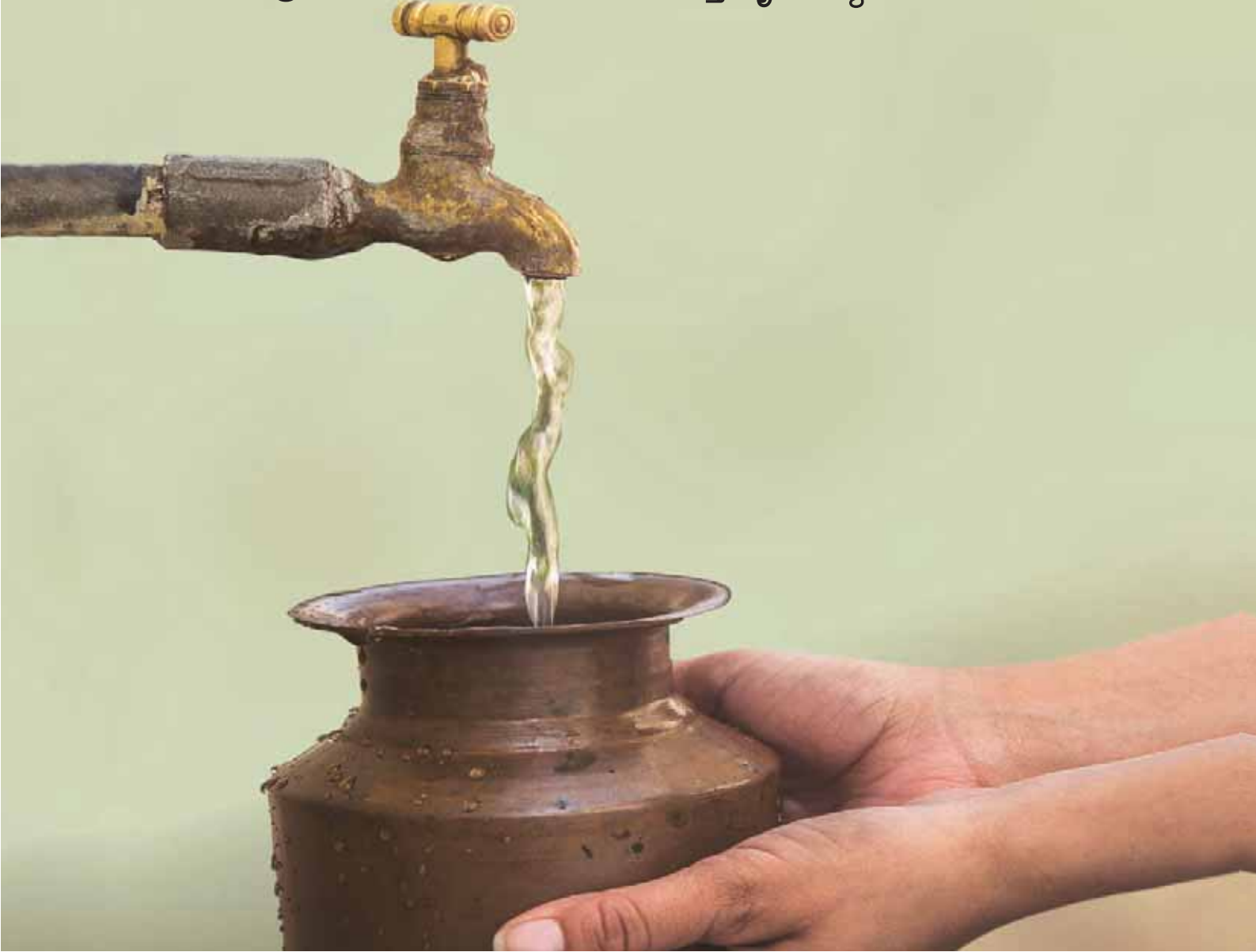

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್

(ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ)

ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯ
ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್
2020

ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ
ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು
ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ (ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ)

[ಈ ಕೈಪಿಡಿಯು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
ಈ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು,
(ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಪಡೆಯಲು ಮೂಲ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು.)]

ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತೇ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯ

ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್

2020

15 ಆಗಸ್ಟ್, 2019

“... ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಂದು ಕೆಂಪು ಕೋಟಿಯಿಂದ ಘೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿವೆ. ನಾವು ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರೂ. 3.50 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿದ್ದೇವೆ...”

(ನವದೆಹಲಿಯ ಕೆಂಪು ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಸ್ಟ್ 15, 2019 ರಂದು
73ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ದಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬೋಧನೆ)

“..... ಈ ಮಿಷನ್ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಸಮುದಾಯದ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ, ಈ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಒಗ್ಗೂಡಬೇಕು ... ನೀರಿನ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಮಾರ್ಗ, ನೀರಿನ ಕೊಯ್ಲು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಜನರೇ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ...”

(ಫೆಬ್ರವರಿ 29, 2020 ರಂದು
ಬುಂದೇಲ್‌ಖಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಿಂದ)

ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ
ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿ

ಆಗಸ್ಟ್ 15, 2020 (ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ.....)

‘ಪ್ರಿಯ ಸಹೋದರರೇ ಮತ್ತು ಸಹೋದರಿಯರೇ,

“ 2019ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದೆ. ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಮ್ಮ ಕನಸು ನನಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಲವಾರು ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಕೂಡಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಇಂದು, ಪ್ರತಿದಿನ ನಾವು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ನಮಗೆ 2 ಕೋಟಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ನಳದ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಮಿಷನ್‌ನನ್ನೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇಂದು ‘ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್’ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಖುಷಿಯಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಡುವೆ, ನಗರಗಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಇದೆ. ‘ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್’ ಎಂಬ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯ ಕನಸು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ನೆರವೇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಒಕ್ಕೂಟದ ಹೊಸ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ‘ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್’ನೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

(15 ಆಗಸ್ಟ್, 2020)

ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ
ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿ

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು

ನವದೆಹಲಿ

ಅಶ್ವಿನಿ 07, ಶಕ ಸಂವತ್ಸರ 1942

29 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, 2020

ಆತ್ಮೀಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ / ಗ್ರಾಮ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೇ,

ನಮಸ್ಕಾರಗಳು,

ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಕರೋನಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಬಲದಿಂದ ಹೋರಾಡುವ ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಲು ಮತ್ತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ 'ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ಭಾರತ' ವಾಗಲು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 'ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ಭಾರತ'ದ ನಿರ್ಮಾಣ ನಿಮ್ಮ ಕನಸುಗಳು ಮತ್ತು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ಭಾರತ ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ 6 ವರ್ಷಗಳ ಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಹೃದಯದ ಕೊಡುಗೆ ಇದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಡವರ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನಮ್ಮ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಪ್ರತಿಫಲ ಇಂದು ಅವರನ್ನು ತಲುಪಿದೆ.

ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ, ವಸತಿ, ವಿದ್ಯುತ್, ಅಡುಗೆ ಅನಿಲ, ಶೌಚಾಲಯ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ವಿಮೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮುಂತಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ - ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಶೌಚಾಲಯ ಒದಗಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ದೇಶವು 16 ಕೋಟಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನಳ ನೀರು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

ಆತ್ಮೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳೇ,

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನಳ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರೋನಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಪ್ರತಿದಿನ 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಳ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಇದನ್ನು ಜನರ ಚಳವಳಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬಹುಶಃ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕಿದಾಗಿನಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ತಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನಳ ನೀರಿನ

ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಆಯ್ಕೆ, ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳು, ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಮುಂತಾದ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಗ್ರಾ.ನೀ.ನೈ.ಸ. / ಜಲ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ನಿರಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವವರೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯರು ಮತ್ತು ಅವರು ನೀರಿನ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದೂ ನಿಜ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೇ,

ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಪಾತ್ರವು ಕೇವಲ ಪೋಷಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವುದಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದು, ನಿಜವಾದ ಅನುಷ್ಠಾನವು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ - ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಸರಪಂಚರು / ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಂಡರ ನಾಯಕತ್ವದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೊಡುಗೆ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಿಷನ್ ಮೂಲಕ, ನೀವು ಕೇವಲ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ, ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಬರುವ ರೋಗಗಳಾದ ಕಾಲರಾ, ಅತಿಸಾರ, ಮಿದುಳಿನ ಉರಿಯೂತ (ಎನ್ಸೆಫಾಲಿಟಿಸ್) ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಾಗ, ಅವುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಲಾಭ ತಂದು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ, ಈ ಮಿಷನ್ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಕರೋನಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ 'ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆ/ಗರೀಬ್ ಕಲ್ಯಾಣ್ ರೋಜಗಾರ್ ಯೋಜನಾ' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

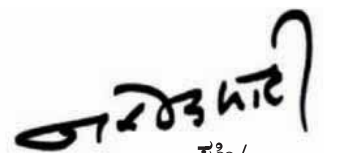
ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವಂತಹ ಈ ಮಿಷನ್‌ನಡಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗಳಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಡ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪದತ್ತ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿ.

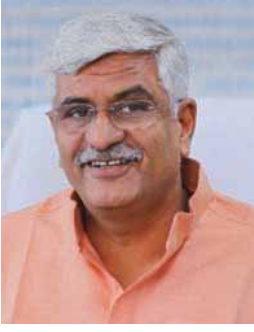
ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಿಮ್ಮನ್ನು, ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನೀವು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆರು ಅಡಿಗಳ ದೈಹಿಕ ಅಂತರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಖಗವಸುಗಳನ್ನು (ಮಾಸ್ಕ್) ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಳಸುವುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯದಿರೋಣ.

ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರಿ, ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಿ!
ಶುಭಾಶಯಗಳು,
ಜೈ ಹಿಂದ್!

[ಮೂಲದಿಂದ ಅನುವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ]

ಸಹಿ/-
(ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ)

ಗಜೇಂದ್ರ ಸಿಂಗ್ ಶೇಖಾವತ್

ಜಲ ಶಕ್ತಿ ಸಚಿವರು,
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಸಂದೇಶ

'ನವ ಭಾರತ'ದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅನೇಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು 'ಆಡಳಿತ'ವನ್ನು ಪುನರ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ, ರಸ್ತೆಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್, ಅಡುಗೆ ಅನಿಲ, ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿದ ನಂತರ, 2024ರ ವೇಳೆಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ನಳ ನೀರು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು 73ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಅಂದರೆ 15 ಆಗಸ್ಟ್, 2019 ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದರು.

ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಯೋಜನೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಆಡಳಿತ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಹೋದರ-ಸಹೋದರಿಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಯಸುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಂತೆ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯವರು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯ.

ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಇದು ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಿದೆ.

ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಬಹುದೂರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕಾದ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ತಾಯಂದಿರು, ಸಹೋದರಿಯರು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶ್ರಮವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೋದಿಯವರ 'ನವ ಭಾರತ' ನಿರ್ಮಾಣದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ.

(ಗಜೇಂದ್ರ ಸಿಂಗ್ ಶೇಖಾವತ್)

“ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಪರಂಪರೆಯೇ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಧಾನಗಳು ಈಗಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅವುಗಳ ಮರುಪೂರಣ, ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ / ಜಲ ಸಮಿತಿಗೆ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನೀರಿನ ಮೂಲದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮರು ಬಳಕೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಳ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಿಷನ್ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಜನರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಅಂದರೆ - ‘ಜನಾಂದೋಲನ’ವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.”

ರತನ್ ಲಾಲ್ ಕಟಾರಿಯಾ

ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು

ಜಲ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ
ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯ
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

“ಪ್ರತಿ ಮನೆಯವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರಿನ ಮೂಲವು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಜಲಮೂಲಗಳ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಇತರ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ನವೀಕರಣ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅನಧಿಕೃತ ಅತಿಕ್ರಮಣ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ ನಂತರ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪುನಃಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಲುಷಿತವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ನೀರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ನಾವು ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ನೀರನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕಿದೆ.”

(ನೀರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ; ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಿರ್ಜೀವ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವರು, ಮುತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣದ ಬಿಳುಪು ನೀರಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಇರಬಲ್ಲವು.)

ಯು.ಪಿ.ಸಿಂಗ್

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಡಿಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್
ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯ
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

आपो हिष्ठा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातना।
महे रणाय चक्षसे।।।।

यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः।

उशतीरिव मातरः।।2।।

(ऋग्वेद संहिता-10.9.1-2)

जल आनंद का स्रोत है, ऊर्जा का भंडार है।
कल्याणकारी है।
पवित्र करने वाला है।
औ माँ की तरह पोषक तथा जीवनदाता है।।

ನೀರು ಸಂತೋಷ, ಶಕ್ತಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು
ಧರ್ಮಶುದ್ಧಿಯ ಮೂಲ, ಮತ್ತು
ಅದು ತಾಯಿಯಂತೆ ಪಾಣ ರಕ್ಷಕವಾಗಿದೆ !

Water is the source of happiness, energy,
health and piety, and is life giving as mother!

“

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್—ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ ಎಂಬ ಈ ಕ್ರಾಯಕ್ರಮವು ಪ್ರತಿ ಮನೆ, ಶಾಲೆ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಂದ್ರ, ಸಮುದಾಯದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಜಾನುವಾರು ತೊಟ್ಟಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯದ ಯೋಜನೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಂತರರು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಬೆಂಬಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು, ಮ.ಗಾ.ರಾ.ಗ್ರಾ.ಉ.ಖಾ.ಯೋ., 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನ, ಸ್ವ.ಭಾ.ಅ. (ಗ್ರಾ.), MPLAD, MLALAD, DMDF, ಸಿ.ಎಸ್.ಆರ್. ನಿಧಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಣವನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ರಾಜಾ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ರಾಣಿ ಮೇಸ್ತ್ರಿ, ಪ್ಲಂಬರ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಷಿಯನ್, ಪಂಪ್ ಆಪರೇಟರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕೌಶಲ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಕರಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇದು ಗ್ರಾಮದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಉಪ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿನ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆಯು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲಿದೆ. 'ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ' ಒದಗಿಸುವ ಈ ಮಿಷನ್‌ನನ್ನು ನಾವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಸಾಧಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

”

ಭರತ್ ಲಾಲ್

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಮಿಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಪರಿವಿಡಿ

ಅಧ್ಯಾಯ 1

ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ

5

1. ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಇತಿಹಾಸ

- 1.1 ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಉಪಕ್ರಮಗಳು
- 1.2 73ನೇ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ
- 1.3 ಬದಲಾವಣೆ ಸಾಧ್ಯ

ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್

10

2. ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಸಂಕಲ್ಪ

- 2.1 ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಎಂದರೇನು?
- 2.2 ನೀರಿನ ಬಜೆಟ್
- 2.3 ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (ಗ್ರಾ.ಕ್ರಿಯೋ.)
- 2.4 ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಸಬಲೀಕರಣ

ಅಧ್ಯಾಯ -3

ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ

17

3. ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

- 3.1 ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಂಶಗಳು
- 3.2 ಕಲುಷಿತ ನೀರಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ರೋಗಗಳು
- 3.3 ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳು
 - 3.3.1 ಆರ್ಸೆನಿಕ್
 - 3.3.2 ಫ್ಲೋರೈಡ್
 - 3.3.3 ಕಬ್ಬಿಣ
 - 3.3.4 ಲವಣಾಂಶ
 - 3.3.5 ನೈಟ್ರೇಟ್
 - 3.3.6 ಭಾರ ಲೋಹ
 - 3.3.7 ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಸೋಂಕು
 - 3.3.8 ಪರಾವಲಂಬಿ ಹುಳದಿಂದ ಸೋಂಕು
- 3.4 ಶುದ್ಧ ನೀರು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ನೀರು
- 3.5 ನೀರನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಮನೆಮದ್ದು
- 3.6 ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ
- 3.7 ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್ (ಫೀಲ್ಡ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಕಿಟ್)

ಅಧ್ಯಾಯ -4

ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾಮಗಾರಿ

25

4. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ

- 4.1 ಗುರುತ್ವ ಯೋಜನೆ
- 4.2 ಪಂಪಿಂಗ್ ಯೋಜನೆ
- 4.3 ಸಂಪ್
- 4.4 ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ
- 4.5 ಮುಖ್ಯ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್
- 4.6 ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕ
- 4.7 ಎತ್ತರಿಸಿದ ಸಂಗ್ರಹಾಗಾರ
- 4.8 ವಿತರಣಾ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್
- 4.9 ಮನೆಗೆ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ
- 4.10 ಸಮುದಾಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣ
- 4.11 ಜಲ ಮೂಲದ ಮರುಪೂರಣ (ರೀಚಾರ್ಜ್)
 - 4.11.1 ಜಲ ಶಕ್ತಿ ಮಿಷನ್
 - 4.11.2 ಅಟಲ್ ಭೂ ಜಲ ಯೋಜನೆ
 - 4.11.3 ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹ (ಕೊಯ್ಲು)
 - 4.11.4 ಮಳೆ ನೀರಿನ ಮರುಪೂರಣ
 - 4.11.5 ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು
 - 4.11.6 ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ
 - 4.11.7 ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತ ಗ್ರಾಮ
 - 4.11.8 ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿ (ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಪಿಟ್)
- 4.12 ಯೋಜನಾ ಪೂರ್ವದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಅಂಶಗಳು
- 4.13 ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ-ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ (ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿ/ಚೆಕ್ ಲಿಸ್ಟ್)
- 4.14 ಸೇವಾ ಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡಗಳು
- 4.15 ಫಲಿತಾಂಶ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮಾಪನ
- 4.16 ಪಂಚಾಯತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು
- 4.17 ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್
- 4.18 ಕಾ.ಗೃ.ನ.ಸಂ.ವನ್ನು (FHTC) ಆಧಾರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದು
- 4.19 ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಕಣ್ಗಾವಲು
- 4.20 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ/ ಮುಖಂಡರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು
 - 4.20.1 ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು
 - 4.20.2 ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ/ಜಲ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ
 - 4.20.3 ಸಮಿತಿಯ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ
 - 4.20.4 ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ / ಜಲ ಸಮಿತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು
 - 4.20.5 ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆ
 - 4.20.6 ಜಲ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಗಳು

- 4.21 ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆ
- 4.22 ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ
- 4.32 ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಅ.ನ.ಸಂ./ISA)
- 4.24 ಮಾಹಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ (ಮಾ.ಶಿ.ಸಂ./IEC)
- 4.25 ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ -5

ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಹಂತಗಳು

37

5. ಯೋಜನಾ ಚಕ್ರ

- 5.1 ಯೋಜನಾ ಹಂತ (3 - 6 ತಿಂಗಳುಗಳು)
 - 5.1.1 ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ಗ್ರಾ.ಸ.ಸ./PRA)
 - 5.1.2 ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ (ವಿ.ಯೋ.ವ./DPR)
- 5.2 ಅನುಷ್ಠಾನ ಹಂತ (6 - 12)
- 5.3 ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರದ ಹಂತ (3 - 4)
- 5.4 ಕಾರ್ಯಾರಂಭ/ಉದ್ಘಾಟನೆ
- 5.5 ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ-6

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

45

6. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

- 6.1 ತಂತ್ರಜ್ಞರ ಟೂಲ್ ಕಿಟ್
- 6.2 ಕವಾಟದ (ವಾಲ್ಡ್) ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ
- 6.3 ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ದುರಸ್ತಿ
- 6.4 ಪಿ.ವಿಸಿ ಪೈಪ್ ದುರಸ್ತಿ
- 6.5 ಕವಾಟದ ದುರಸ್ತಿ
- 6.6 ಪಂಪ್ ಆಪರೇಟರ್ / ಪ್ಲಂಬರ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ
- 6.7 ಪಂಪಿಂಗ್ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು
- 6.8 ಪಂಪ್ ನಿರ್ವಹಣೆ (ವೈಫಲ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿರ್ವಹಣೆ)
- 6.9 ಪಂಪ್ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು
- 6.10 ನೀರು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕ
- 6.11 ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿ
- 6.12 ದಸ್ತಾವೇಜು (ರಿಜಿಸ್ಟರ್)
 - 6.12.1 ಸಭೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್
 - 6.12.2 ಕೊಡುಗೆ / ವಂತಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್
 - 6.12.3 ಆದಾಯ-ವೆಚ್ಚ ರಿಜಿಸ್ಟರ್
 - 6.12.4 ಸರಕು / ಸ್ಟಾಕ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್
 - 6.12.5 ನಗದು ವಹಿವಾಟು ಚೀಟಿ/ವೋಚರ್
 - 6.12.6 ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಹಿವಾಟು ರಿಜಿಸ್ಟರ್

ಅಧ್ಯಾಯ -7

ಉಪಸಂಹಾರ

49

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪದಗಳು

ಕೇಂ.ಸಾ.ಆ.ಪ.ಅ.ಸಂ. ಪರಿಸರ	ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿಯಂತರ ಸಂಸ್ಥೆ	ಎನ್.ಜಿ.ಓ.	ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆ
ಸಿ.ಬಿ.ಒ.	ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಥೆ	ರಾ.ಜ.ಜಿ.ಅ.	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್
ಸಿ.ಎಸ್.ಒ.	ಸಿವಿಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ಸಂಸ್ಥೆ	ರಾ.ಗ್ರಾ.ಕು.ನೀ.ಕಾ.	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
ಸ.ನೀ.ಸಂ.ಘ.	ಸಮುದಾಯ ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ	ಒ. ಮತ್ತು ಎಂ.	ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ
ಮ.ಅ.ಕಾ.	ಮರುಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	ಸಾ.ಹ.ನಿ.ವ್ಯ.	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
ಕು.ನೀ.ನೈ.ಇ.	ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ	ಸಾ.ಆ.ಅ.ಇ.	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಂತರರ ಇಲಾಖೆ
ಜಿ.ಖಿ.ಅ.ನಿ.	ಜಿಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ	ಸಾ.ಖಾ.ಸ.	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ
ಬ.ಪೀ.ಪ್ರ.ಕಾ.	ಬರ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	ಗ್ರಾ.ಸ.ಸ.	ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಸಮೀಕ್ಷೆ
ವಿ.ಯೋ.ವ.	ವಿಸ್ಮೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ	ಪಂ.ರಾ.ಸಂ.	ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆ
ಜಿ.ನೀ.&ನೈ.ಅ.	ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್	ಮ.ನೀ.ಕೊ.	ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು
ಎ.ಶೇ.ಜ.	ಎತ್ತರಿಸಿದ ಶೇಖರಣಾ ಜಲಾಶಯ	ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.	ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು
ಕಾ.ಗ್ಯ.ನ.ಸಂ.	ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಗೃಹ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ	ಸ್ವ.ಭಾ.ಅ.(ಗ್ರಾ.)	ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ)
ಕ್ಷೇ.ಪ.ಕಿ.	ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್ (ಫೀಲ್ಡ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಕಿಟ್)	ಸ್ವ.ಸ.ಗುಂ.	ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪು
ಭಾ.ಸ.	ಭಾರತ ಸರಕಾರ	ಪ್ರ.ಗ್ರಾ.ಯೋ.	ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ
ಗ್ರಾ.ಪಂ.	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	ರಾ.ನೀ. & ನೈ.ಅ.	ರಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್
ಮಾ.ಶಿ.ಸಂ.	ಮಾಹಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ	ಗ್ರಾ.ಕ್ರಿಯೋ.	ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ
ಅ.ನ.ಸಂ/ ಅ.ಬೆ.ಸ	ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆ/ ಅನುಷ್ಠಾನ ಬೆಂಬಲ ಸಂಸ್ಥೆ	ಗ್ರಾ.ಸಂ.	ಗ್ರಾಮ ಸಂಘಟನೆ
ಜ.ಜಿ.ಅ.	ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್	ಗ್ರಾ.ನೀ. & ನೈ.ಸ.	ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ
ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿ	ದಿನಕ್ಕೆ ತಲಾ ಲೀಟರ್	ನೀ. & ನೈ.ನಿ.ಸಂ.	ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ
ಮ.ಗಾ.ರಾ.ಗ್ರಾ.ಉ.ಖಾ.ಕಾ.	ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಕಾಯ್ದೆ	ನೀ.ಗು.ಉ.ಕ.	ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು
ಮ.ಗಾ.ರಾ.ಗ್ರಾ.ಉ.ಖಾ.ಯೋ.	ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ		
ಸಂ.ಸ್ಥ.ಪ್ರ.ಯೋ.	ಸಂಸದರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ		
ಶಾ.ಸ್ಥ.ಪ್ರ.ಯೋ.	ಶಾಸಕರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ		
ಬ.ಗ್ರಾ.ಯೋ.	ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ		

ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ

1. ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಇತಿಹಾಸ

ಶುದ್ಧ ಗಾಳಿಯ ನಂತರ, ಶುದ್ಧ ನೀರು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತೀ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರಮುಖ ಧಾತು ಆಗಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳು ಬದುಕಲು ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಲಭ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಮನುಕುಲದ ವಿಕಸನವಾಯಿತು. ಇದು ಇಂದಿಗೂ ನಿನವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರೊಂದಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಜನರು ಆನಂದ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ಒಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಮೊಹಂಜೊ-ದಾರೊ, ಧೋಲಾವಿರಾ ಮತ್ತು ಹರಪ್ಪ ಪಟ್ಟಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ನಗರ-ಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಈ ನಗರಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ನೀರು - ಬಾವಿಗಳು ಆ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಇದ್ದವು. ಈ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಸಿಂಧು - ಸರಸ್ವತಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು ಒಂದು ಜಲಾಶಯವಿತ್ತು. ಈ ನಗರಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳು ನಗರದ ಕೇಂದ್ರ ಒಳಚರಂಡಿ ಜಾಲಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಈ ಕೆಲವು ರಚನೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿವೆ.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಕೆಲಸವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಮುದ್ರನ ಕಾಲದ, ಶಾಸನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. 'ಈ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಹತ್ತಿರದ ಒಂದು ಮಡಕೆ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ವಿಕಲಚೇತನರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು' (ಮೋತಿಚಂದ್ರ, 1962).

ಸಿಂಧೂ ನದಿ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪುರಸಭೆಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ಸುಧಾರಿತ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಇಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನದಿಗಳು, ಸರೋವರಗಳು, ಕೊಳಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳಗಳೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ, ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಕೊಳಕು ನೀರನ್ನು ಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಚರಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜನರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಒಂದು ಬಾವಿ

ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಾವಿ, ಗುಜರಾತ್

ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯು ರೋಗ ಮತ್ತು ಮರಣವನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಲರಾ ಮತ್ತು ಟೈಫಾಯಿಡ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿವೆ. ಜರ್ಮನಿಯ ಹ್ಯಾಂಬರ್ಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ 1892ರ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಕಾಲರಾ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ-ಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ನಗರದ 17,000 ಜನರು ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು 8,500 ಜನರು (ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡ 15ರಷ್ಟು) ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದರು. ಎಲೈ ನದಿಯಿಂದ ಬರುವ ನೀರನ್ನು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಏಕೈಕ ವಿಧಾನವೆಂದರೆ ಮೂರು ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ನೀರಿನ ಹರಿವಿನ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ, ಆಲ್ಟೋನಾ ನಗರವು ಅದೇ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿತು (ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಳ ಹ್ಯಾಂಬರ್ಗ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ಒಳಚರಂಡಿಯ ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಕೂಡಾ ಸೇರಿತ್ತು), ಆದರೆ ನೀರನ್ನು ವಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮರಳು ಫಿಲ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ಹರಿಸಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಲ್ಟೋನಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂತು. ಕಲುಷಿತ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಅಪಾಯವಿದೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾರಕವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಬಳಸುವುದು ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

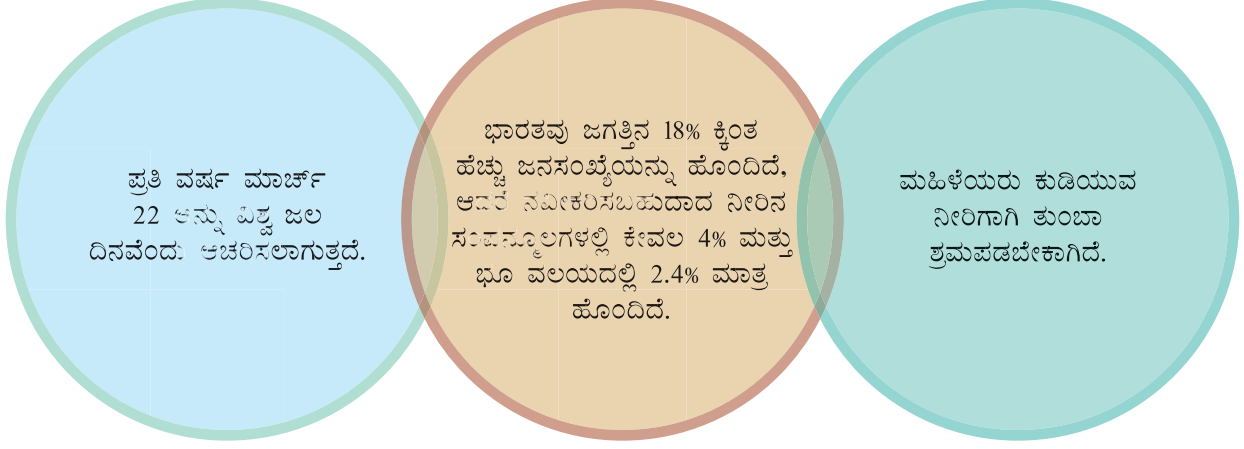
ಮೆಟ್ಟಿಲು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಧಾನವು ಶತಮಾನಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದು. ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಲು ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಧಾನಗಳು ಇದ್ದವು, ಅವು ಇಂದಿಗೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಕೆಲವು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೆಂದರೆ - ಗುಜರಾತ್‌ನ ರಾಣಿ ಕಿ ವಾವ್ ಅಥವಾ ರಾಣಿಯ ಬಾವಿ (ಮೆಟ್ಟಿಲು ಬಾವಿ/ಸ್ಟೆಪ್‌ವೆಲ್); ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಖಾದಿನ್, ಕುಂಡ್ ಮತ್ತು ನಾಡಿ; ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂಧಾರಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್; ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿ; ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ್ ಮತ್ತು ಪೀನ್; ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಕುಹಾಲ್; ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎರಿಸ್; ಕೇರಳದ ಸುರಂಗಂ; ಜಮ್ಮು

ಪ್ರದೇಶದ ಕಂಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಖಿರ್; ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಟ್ಟೆ. ನೀರಿನ ಕೊಯ್ಲು ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಸ್ಥಳೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂತರ್ಜಲ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ-ವಾದ ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡದೇ, ಅವು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತುತವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸಬೇಕು.

1.1 ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದ ಮೊದಲ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ (1951-56) ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ನೀರು ಪೂರೈಸಲು ಪರಿಸರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ (1961-66) ರವರೆಗೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. 1972-73 ರಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ, 'ವೇಗವರ್ಧಿತ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ'ವನ್ನು (Accelerated Rural Water Supply Program) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಐದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ (1974-79), ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಬರಗಾಲದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, 1986ರಲ್ಲಿ 'ರಾಜ್ಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮಿಷನ್' ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಎಂಟನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ (1992-97), ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ, ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಯಿತು.

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರದ ಏಕೀಂದ್ರೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನ್ವೇಷಣೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಲಕ ಸೇರಿಸಲಾದ 'ಹನ್ನೊಂದನೇ ಅನುಸೂಚಿ'ಯು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು

ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ನೀಡಲಾಯಿತು. 1999-2000ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ, ಬೇಡಿಕೆ ಆಧಾರಿತ, ಸಮುದಾಯ-ನಿರ್ವಹಣೆಯ, ವಲಯ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳ ಶೂನ್ಯವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಸಮುದಾಯ ನೇತೃತ್ವದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಗುಜರಾತಿನ WASMO, ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ವಜಲ್ ಪೈಲಟ್ ಈ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಿಧಾನದ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಬಾಹ್ಯ ನೆರವಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಹ ಗಮನ ಹರಿಸಿವೆ.

2002ರಲ್ಲಿ, ಸ್ವಜಲಧಾರಾ ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ, ಬೇಡಿಕೆ ಆಧಾರಿತ, ಸಮುದಾಯ-ನಿರ್ವಹಣಾ ವಲಯ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು, ಇದು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಹಳ್ಳಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ದಿನಕ್ಕೆ 40 ಲೀಟರ್ ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು (ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿ) ಪಡೆಯುವಂತೆ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು.

2009-10 ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ರಾ.ಗ್ರಾ.ಕು.ನೀ.ಕಾ/ಎನ್.ಆರ್.ಡಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ.) ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು. 2013ರಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ 55 ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿತು. 2017ರಲ್ಲಿ, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಜೊತೆಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಳಾಯಿ (ನಳ ಸಂಪರ್ಕ) ಮೂಲಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು.

1951 ರಿಂದ 2017 ರವರೆಗೆ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಕೈ ಪಂಪ್‌ಗಳು, ಸಂರಕ್ಷಿತ ಬಾವಿಗಳು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಮೂಲಕ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕ್ ಏಂಟ್ ಪಂಪ್ ಒಳಗೆ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು 1970 ರಿಂದ 1990 ರವರೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಂತರ್ಜಲ ನೀರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಸೆನಿಕ್, ಕಬ್ಬಿಣ, ನೈಟ್ರೇಟ್, ಲೋಹ, ಭಾರ ಲೋಹ (ಹವಿ ಮೆಟಲ್) ಮತ್ತು ಲವಣಾಂಶವು ನೀರನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. 2017 ರಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಕೊಳವೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಯಿತು.

1.2 ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ

1992ರಲ್ಲಿ, ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೊಂದಿಗೆ, ಪಂಚಾಯತಿ ಎಂಬ ಹೊಸ ಭಾಗವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಹೊಸ 'ಹನ್ನೊಂದನೇ ಅನುಸೂಚಿ' ಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿತು, ಈ ಅನುಸೂಚಿಯು ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯ 29 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಅನುಸೂಚಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ಸಹ ಪಡೆಯಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಆಡಳಿತ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ / ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್ (ಮೇಲ್ಮೈದ ಜಲ ಸಂಗ್ರಹಗಾರ)

1.3 ಬದಲಾವಣೆ ಸಾಧ್ಯ

ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರರನ್ನಾಗಿಸಲು 2002ರಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು (ನೀ.&ನೈ.ನಿ.ಸಂ./ ಡಬ್ಲ್ಯು.ಎಮ್.ಎಂ.ಬಿ) ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ WASMO ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪಂಚಾಯತಿ, ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಂಕರರ (ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್) ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತು. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ, ನೀ.&ನೈ.ನಿ.ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಾತ್ರವು ಸಹಾಯಕರ ಪಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ನೀ.&ನೈ.ನಿ.ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ, ಗುಜರಾತಿನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಫಲಿತಾಂಶ ಬಹಳ ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈಲುಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಧನೆಯೊಂದಿಗೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ಸ್ವತಃ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಉತ್ತಮ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಫಾರ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಾಡ್) ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿತಿದೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೆಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನ್ನಾಸ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕನಕಪುರ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದ ಗುಜರಾತಿನ 18,500 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮವೂ ಒಂದಾಗಿದೆ, ನಿರಂತರ ಬರ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನೇ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಶುದ್ಧ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಕನಕಪುರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಒಂದು ಜಲ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು. ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಹಿಳೆಯರು. ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನೀರು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ನೀ.ನೈ.ನಿ.ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು. ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ 137 ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿ(ನಳಿ)ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು. ಮಳೆನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಒಂದು ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಅಗೆಯಲು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರು. ಕನಕಪುರ ನಿವಾಸಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಸುಮ್ಮನಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ವಾಟರ್ ಮೀಟರ್ (ಅಳವಡಿಸಲು) ಮತ್ತು 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಅವರು ನಿರ್ದರಿಸಿದರು. ಈಗ ವಾಟರ್ ಮೀಟರ್ ಮಾಪನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಾಸಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದರದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ನೀರಿಗೆ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ, ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದ್ದೇನಲ್ಲ.

ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿಗಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೆರವು,

ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ತಡೆ ಬಡ್ಡು ಅಣೆಕಟ್ಟು/ಚಿಕ್ ಡ್ಯಾಂಮ್ - ಗುಜರಾತ್

ಸರಪಂಚರ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮದ ಜನರ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ, ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕೊರೆಯಲು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಒಂದು ಗೂಳವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಜಲವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆಯಲು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಈಗ ಯಾವಾಗಲೂ ನೀರು ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಕನಕಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ತಿರುವು ಇದೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಅತಿಯಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನೀರು ಉಪ್ಪು ನೀರಾಯಿತು ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಆಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು, ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಜಲ ಸಮಿತಿಯ ಮೂಲಕ, ಒಂದು ತಡೆ ಬಡ್ಡು/ಚಿಕ್ ಡ್ಯಾಂಮ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲವೇ ಮತ್ತೊಂದು ನೀರಿನ ತಡೆ ಬಡ್ಡು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು, ಮೂರು ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ಅಗಲ 30 ಬಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನೀರಿನ ಮರುಪೂರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು 1.70 ಲಕ್ಷ ಘನ ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಮೇವು ಬೆಳೆಯಲು ಇನ್ನೂರ ನಲವತ್ತು ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮದ ಜಾಗುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ್ಟ್ ಗಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗೆ 8 ರಿಂದ ಸಂಜೆ 5 ರವರೆಗೆ ಮೇಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗರು ಸಮುದಾಯದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಬಳಸಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಇಂದು, ಕನಕಪುರದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದು, ಕನಕಪುರವು ಎಲ್ಲಾ ಅಗತ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಸಮೃದ್ಧ ಗ್ರಾಮವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನೀ.ನೈ.ನಿ.ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೆರವಿನಿಂದ 2006ರಲ್ಲಿ ಕನಕಪುರದಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ಮತ್ತು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಮಹಿಳೆಯರು ಅನುಸರಣೀಯ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರೆ, ಇತರರೂ ಸಹ, ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂರೈಸುವ ಬಯಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನಕಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಜನರ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಈ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನಾಗಿಸಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನಕಪುರದಂತೆ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳು ತಮ್ಮ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕನಕಪುರದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀ.ನೈ.ನಿ.ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೆರವಿನಿಂದ ಗುಜರಾತಿನ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳು ನೀರಿನ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಷಯಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದು, ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ರೈಲುಗಳು ಅಥವಾ ಟ್ರಾಂಕರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ತಲುಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕೊಳಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್

2. ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ, ಆಗಸ್ಟ್ 15, 2019 ರಂದು, ದೆಹಲಿಯ ಕೆಂಪು ಕೋಟಿಯಿಂದ, ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ (ಜ.ಜೀ.ಮಿ.) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ನಳ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ 360 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 2024 ರ ವೇಳೆಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಗಸ್ಟ್ 15, 2019 ರ ವೇಳೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 18.93 ಕೋಟಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿದ್ದವು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 3.23 ಕೋಟಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನಳ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಮಿಷನ್‌ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 15.70 ಕೋಟಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿಗಳಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಲ್ಲಿಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ (JJM) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ನಳ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ ತಲಾ 55 ಲೀಟರ್ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ. & ನೈ.ಸ. (ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ) / ಜಲ ಸಮಿತಿಯು ಒಂದು ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್ ಎಂದು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಂತರರ ಇಲಾಖೆ (ಸಾ.ಆ.ಇ.) ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಉಪಸಮಿತಿಗೆ, ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ / ಜಲ ಸಮಿತಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಪ್ರಧಾನಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಮನೆಗೆ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ

‘ನವ ಭಾರತ’ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಸರ್ಕಾರವು ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ, ಮನೆಗಳು, ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ, ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದೆ. “ಮನೆ ಮನೆಗೂ ನೀರು” (Har Ghar Jal) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ ಎಂಬ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನಲ್ಲಿ ಮೂಲಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಮಯ ಈಗ ಕೂಡಿ ಬಂದಿದೆ.

ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಹರಡುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮನೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವಾಗ ಜನರು ಪರಸ್ಪರ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಮುಖವಿಗವಸು ಮುಸ್ಕೇಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ನೀರು ಲಭ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕುಟುಂಬದ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ನೀರು ತರಲು ಸೊಂಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೈನಂದಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರು ತುಂಬುವ ಕೆಲಸ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಮಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೂ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬವು ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಕೊಳಸು ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ದೈಹಿಕ ನಿಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಅದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನೀರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬಹುದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಾಯಂದಿರು, ಸಹೋದರಿಯರು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಯಾತನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಮಗಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ, ಅನೇಕ ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಜನರು ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ದೇಶದ ಜನರು ಉಜ್ವಲ ಯೋಜನೆ, ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್, ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ, ಮುದ್ರಾ ಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದಂತೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ, ಭಾರತವು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2, 2019 ರಂದು ದೇಶವನ್ನು ‘ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶ ಮುಕ್ತ’ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದು ಈಡೇರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಯಶಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಪಡೆದು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಗಾಂಧಿಯವರ ‘ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ’ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸ್ವತಃ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರುಷರೊಂದಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ನಿಂತು ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಜೋಡಿಸಲು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಕು. ಇದು ‘ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ’ದ ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ತಾವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗಿಂತ ಸೆಚ್ಚು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಾಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಜನೆಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಅದು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇರಲಿದೆ ಎಂಬುದೇ ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿದೆ.

2.1 ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಎಂದರೇನು ?

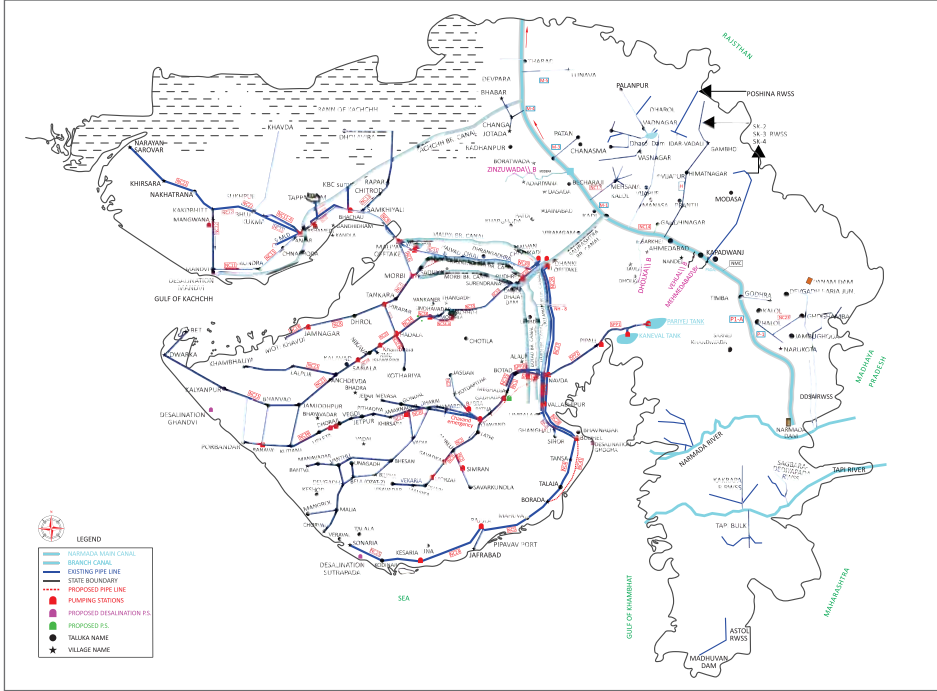
- i.) ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಗಮನ-ದಲ್ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ;
- ii.) ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಪಾಲುದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ;
- iii.) ಮಿಷನ್ "ಮನೆ ಮನೆಗೂ ನೀರು" (Har Ghar Jal) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮನೆ ಗಂಗೆ ಎಂಬ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿವೆ, ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಿಷನ್‌ವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ 5 ವರ್ಷಗಳ 'ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ'ಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ;
- iv.) ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ, ಪ್ರತಿ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ನಳ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ;
- v.) ಈ ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ 3,60 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಾಲನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ;
- vi.) ಯೋಜನೆಯ ಸಾರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಆಡಳಿತ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯವು ಮಾಡಲಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಎಲ್ಲಾ ವಾಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು;
- vii.) ಗುಡ್‌ಗಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳು, ಈಶಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು 50% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಜನರು ಇರುವ ವಾಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಂಡವಾಳದ ವೆಚ್ಚದ 5% ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ನಗದು, ಪರಿಕರಗಳು ಮತ್ತು /

ಅಥವಾ ಶ್ರಮದಾನದ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇತರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ 10% ವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿ ಭರಿಸಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ 'ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞೆ' ಇರುತ್ತದೆ;

- viii.) ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭದ ನಂತರ, ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚದ 10% ಮೊತ್ತವನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು 'ಮರುಪೂರಣ ನಿಧಿ/ರಿವಾಲ್ವಿಂಗ್ ಫಂಡ್' ಎಂದು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ. ಅಥವಾ ಜಲ ಸಮಿತಿಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತುರ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ರಿಪೇರಿಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ;
- ix.) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಮಾಸಿಕ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಅವರು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ;
- x.) ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಂತರರ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ;
- xi.) ಸಾಕಷ್ಟು ಪೂರಣದ ಅಂತರ್ಜಲ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರು ಆಧಾರಿತ ಯೋಜನೆಗಳು ಇರಲಿವೆ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಅಂತರ್ಜಲ ಲಭ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ (ಬ.ಗ್ರಾ.ಯೋ.)ಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತರ್ಜಲ / ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರು ಆಧಾರಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಹಲವಾರು ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಂತರರ ಇಲಾಖೆ (ಸಾ.ಆ.ಅ.ಇ.)/ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇಲಾಖೆ/ಮಂಡಳಿ/ಏಜೆನ್ಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ;

ರಾಜ್ಯಗಳು/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು	ಕೇಂದ್ರದ ಪಾಲು %	ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು %
ವಿಧಾನಸಭೆಯಿಲ್ಲದ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು	100	-
ವಿಧಾನಸಭೆ ಇರುವ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು	90	10
ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳು	90	10
ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳು	50	50

ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಾಲು

ಗುಜರಾತಿನ ಬರ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸಂಪರ್ಕಜಾಲ ಗ್ರಿಡ್)-ಚಿತ್ರ

xii.) 2024 ರ ವೇಳೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಮಿಷನ್ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನ-ಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಣವನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತೃ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ (ಮ.ಗಾ.ರಾ.ಗ್ರಾ.ಉ.ಖಾ.ಯೋ.), ಸಚಿವ ಬಾರತ ಮಿಷನ್, 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

2.2 ನೀರಿನ ಬಚೇಟ್ (ಆಯವ್ಯಯ)

ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ನೀರಿನ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.

ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯು ಮಳೆನೀರು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕುಡಿಯಲು, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಳಕೆ ಮುಂತಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಿ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಯ ನಡುವೆ ಅಂತರವಿದ್ದರೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯು ನೀರಿಗಾಗಿ ಇತರ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರಿನ ಆಯವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿನ ನಮೂನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೂಲಗಳ ವಿಧ	ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ			ಚಳಿಗಾಲ		
	ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರು (ಪೂರೈಕೆ) (ಎ)	ನೀರಿನ ಬಳಕೆ (ಬೇಡಿಕೆ) (ಬಿ)	ವ್ಯತ್ಯಾಸ (ಎ)-(ಬಿ)	ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರು (ಪೂರೈಕೆ) (ಎ)	ನೀರಿನ ಬಳಕೆ (ಬೇಡಿಕೆ) (ಬಿ)	ವ್ಯತ್ಯಾಸ (ಎ) - (ಬಿ)
ಮಳೆ ನೀರು ಮೂಲ -1 ಮೂಲ -2						
ಅಂತರ್ಜಲ ಮೂಲ -1 ಮೂಲ -2						
ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರು ಮೂಲ -1 ಮೂಲ -2						

2.3 ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (ಗ್ರಾ.ಕ್ರಿಯಾ.)

ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಭಾವಿಸಿದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಸೈದ್ಧ್ಯ ಮಿಷನ್, ಸಾ.ಆ.ಇ., ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿಗೆ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ಸೈದ್ಧ್ಯ ಸಮಿತಿಗೆ (ಗ್ರಾ.ನೀ.&ಸೈ.ಸ.) ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. (ಅನುಬಂಧ-1).

ಇದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ:

- i.) ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು / ನೀರು ಲಭ್ಯತೆ, ಬರ / ನೀರಿನ ಕೊರತೆ / ಚಂಡಮಾರುತ / ಪ್ರವಾಹ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪದ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು; ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು, ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ, ನೀರಿನಿಂದ ಹಚ್ಚುವ ವಿಮುಖ ಕಾಯಿಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ;
- ii.) ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಮೂಲ ಪೂರೈಕೆ;
- iii.) ನೀರಿನ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಶಾಶ್ವತತೆ;
- iv.) ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಆವರಣತೆ. ಈ ವಿವರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದಂತಹ ಯೋಜನೆಯೇ ಅಥವಾ ಬಹು-ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆಯೇ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ;

- v) ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಇರುವ ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಇನ್ನೂ ಲಭ್ಯವಾಗದ ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ;
- vi.) ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ನಗದು / ಸಲಕರಣೆಗಳ / ಅಥವಾ ಶ್ರಮದಾನದ ಮೂಲಕ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮಾಸಿಕ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸುವಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ;
- vii.) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿಗಳ ಅಂದರೆ, ಗ್ರಾ.ನೀ.&ಸೈ.ಸ. / ಜಲ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ಮತ್ತು ನೀರಿನ ನ್ಯಾಯಯುತ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು;
- viii.) ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಸ್ಥಳ, ತೊಳೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ನಾನ ಘಟ್ಟ, ಜಾನುವಾರು ತೊಟ್ಟಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪರ್ಯಾಯಗಳು, ಅನುಷ್ಠಾನ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ, ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ, ಇತ್ಯಾದಿ;
- ix.) ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾ.ನೀ.&ಸೈ.ಸ. / ಜಲ ಸಮಿತಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವುದು;
- x.) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾ.ನೀ.&ಸೈ.ಸ. / ಜಲ ಸಮಿತಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಸದಸ್ಯರ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿ ನೀ & ಸೈ ಅ, ಸಾ.ಆ.ಇ. ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಮನ್ವಯ;
- xii.) ಮೂಲ ದುರಸ್ತಿ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು;
- xiii.) ಫೀಲ್ಡ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಕಿಟ್ (ಎಫ್‌ಟಿಕ್) ಬಳಸಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕ

ಪಂಚಾಯತಿ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ

ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು;

- xiv.) ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮರು ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳು;
- xv.) ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಯ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು; ಮತ್ತು
- xvi.) ನೀರಿನ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆ.

ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯ, ಸಾ.ಆ.ಅ.ಇ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗ್ರಾಮಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದ 80% ಜನರು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಮಸಭೆ ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ನಂತರ, ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಿ.ನೀ.&ನೈ.ಅ.ಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾ.ಆ.ಅ.ಇ. ಯೋಜನೆಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮದೊಳಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದ ಯೋಜನೆಯ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಜಿ.ನೀ. & ನೈ.ಅ. ನೀಡಲಿದೆ.

2.4 ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಬಲೀಕರಣ

15 ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಾಂಕ ಹಂಚಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿತು. ಇದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ನೀರಿನ ಸಂಬಂಧಿತ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪುನರ್ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ತದನಂತರದ

ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಗಳು ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿವೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ (ಕಾ.ಮತ್ತು ನಿ.)ಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ಹೇಳಿದೆ. 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಒಟ್ಟು ಅನುದಾನದ 50% ವನ್ನು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೇ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಮರುಪೂರಣ, ತಡೆ ಒಡ್ಡು (ಚಿಕ್ ಡ್ಯಾಮ್) ನಿರ್ಮಾಣ, ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ರಚನೆಗಳು, ನೀರಿನ ಪೊರಡಗಳು, ಜಲಾನಯನ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಚಿಲುವು, ಮುಂತಾದವುಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಬಡವರಿಗೆ ತೊಲೆಯಲು ಮತ್ತು ಸ್ನಾನದ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಜಾನುವಾರು ತೊಟ್ಟಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು.

ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ತಡೆ ಒಡ್ಡು ಚೆಕ್ ಡ್ಯಾಂಮ್

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ (ಮ.ಗಾ.ರಾ.ಗ್ರಾ.ಉ.ಖಾ.ಯೋ./MNREGA)

ಈ ಯೋಜನೆಯು ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಯ ಕುಟುಂಬದ ವಯಸ್ಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ 100 ದಿನಗಳ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನದೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ

ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯರಹಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪಂಚಾಯತಿ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಪುನರ್ಭರ್ತಿ, ಜಲಮೂಲಗಳ ನವೀಕರಣ, ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು, ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಪಿಟ್/ಗೊಬ್ಬರದ ತೊಟ್ಟಿಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಂಚಾಯತಿಯು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ವಿಶ್ವದ ಒಟ್ಟು ನೀರಿನಲ್ಲಿ 97.5% ಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 2.5% ಶುದ್ಧ ನೀರು ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಶುದ್ಧ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 68.9% ವಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ, 29.9% ಅಂತರ್ಜಲವಾಗಿ, 0.9% ಪಂಜೋನಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶವಾಗಿ ಮತ್ತು 0.3% ಸರೋವರಗಳು ಮತ್ತು ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಪ್ರಕಾರ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಒಟ್ಟು 1,400 ಮಿಲಿಯನ್ ಘನ ಕೆಎಂ ನೀರು ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು 3 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಆವರಿಸಬಲ್ಲದು.

ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ಸಂಗತಿಗಳು

ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 8% ಅನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇಕಡಾ 70% ರಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೃಷಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 2-4 ಲೀಟರ್ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು 2,000 ದಿಂದ 5,000 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ

3. ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

- i.) ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲ (ಗಳ) ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟದ ಸವಕಳಿ;
- ii.) ಅಂತರ್ಜಲದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯ, ಅಂದರೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾಲಿನ್ಯ;
- iii.) ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈ ಜಲಮೂಲಗಳ ತೀರಗಳ ಅತಿಕ್ರಮಣ;
- iv.) ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ;
- v.) ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಳೆ ಸುರಿಯುವ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬರುವುದು;
- vi.) ಅಂತರ್ಜಲ ಪುನರ್ಭರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಅನುಚಿತ ವಿಧಾನಗಳು;
- vii.) ಅರಣ್ಯನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆ.
- ii.) ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ವಿನ್ಯಾಸದ ಅವಧಿಯ ಮೊದಲೇ ನೀರಿನ ಮೂಲ (ಗಳು) ಒತ್ತಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಯೋಜನೆ ಚಾರಿಗೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು;
- iii.) ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು;
- iv.) ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ನಿಗದಿತ ವಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಿರುವುದು;
- v.) ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಮಾನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಗದೇ ಇರುವುದು;
- vi.) ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ನಡುವೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಸಮರ್ಪಕ ವಿತರಣೆ.
- vii.) ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲದಿರುವುದು;
- viii.) ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸದಿರುವಿಕೆ;
- ix.) ಯೋಜನೆಯ ಕಳಪೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ದಾಲೀಕತ್ವದ ಕೊರತೆ; ಮತ್ತು
- x.) ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವಾದಗಳು.

3.1 ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಂಶಗಳು

- I.) ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಕೊರತೆ;

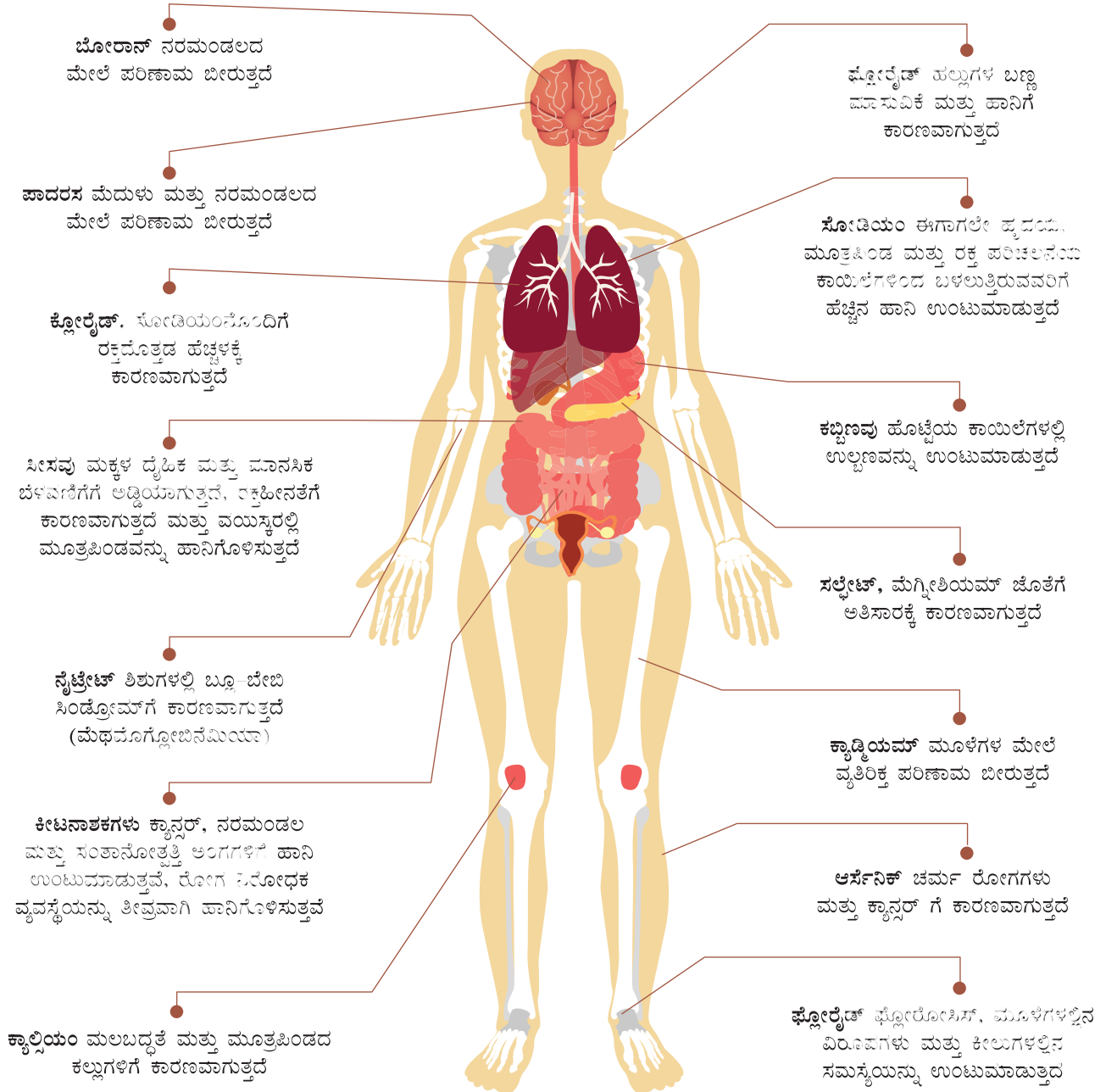
[ಮೆಟ್ಟಿಲು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಂದ ಮಹಿಳೆಯರು]

3.2 ಕಲುಷಿತ ನೀರಿನಿಂದ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ

ನೀರು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಧಾರ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ 97% ನೀರು ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿದೆ, ಉಳಿದ 3% ನದಿಗಳು, ಸರೋವರಗಳು, ಕೊಳಗಳು, ಅಂತರ್ಜಲ

ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಈ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು, ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯಲು, ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಜಲಮಾಲಿನ್ಯದ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳ, ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆ, ತ್ವರಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಕಲುಷಿತ ನೀರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು:

ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ

ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳು

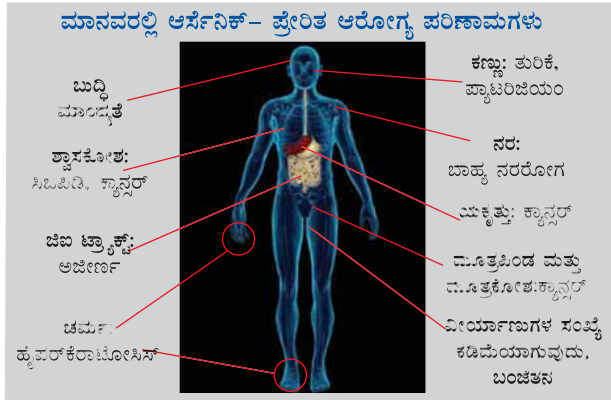
- i.) ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಜೈವಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅತಿಸಾರ, ಕಾಲರಾ, ಟೈಫಾಯಿಡ್ ನಂತಹ ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳ ಹರಡುವಿಕೆ;
- ii.) ನಿಂತ ನೀರಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಲೇರಿಯಾ, ಡೆಂಗ್ಯೂ ಮುಂತಾದ ವಾಹಕ (ವೆಕ್ಟರ್)-ಜನ್ಯ ರೋಗಗಳು;
- iii.) ಆರ್ಸೆನಿಕೋಸಿಸ್ ನಂತಹ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ರೋಗಗಳು, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆರ್ಸೆನಿಕ್‌ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂದು ವಿಧದ ಚರ್ಮದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್; ಫ್ಲೋರೋಸಿಸ್- ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರ / ದಂತ / ಅಸ್ಥಿಪಂಜರೇತರ ಕಾಯಿಲೆಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.

3.3 ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಂಶಗಳು

3.3.1 ಆರ್ಸೆನಿಕ್

ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಿತಿಯಾದ 0.01 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ./ಲೀಟರ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಹಾನಿಕಾರಕ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಬಳಕೆಗೆ ಅನರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅತಿ ಆಳದಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರ್ಜಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಸೆನಿಕ್‌ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರು ಅಂದರೆ ತೊರೆಗಳು, ನದಿಗಳು, ಸರೋವರಗಳು, ಕೊಳೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೀರು ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಆಹಾರ ಅಥವಾ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಕ ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಅನ್ನು 0.01 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ./ಲೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸೇವಿಸಿದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆರ್ಸೆನಿಕೋಸಿಸ್ ಎಂಬ ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲಬಹುದು. ಆರ್ಸೆನಿಕೋಸಿಸ್‌ನ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಗೋಚರಿಸಲು ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಇದು ಇನ್ನೂ ಬೇಗನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಹಲವಾರು ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

- i.) **ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ:** ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಯಾವುದೇ ಬಣ್ಣ, ರುಚಿ ಅಥವಾ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಉಪಸ್ಥಿತಿ / ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲದಿಂದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮಟ್ಟದ ಜೊತೆಗೆ ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಕಲುಷಿತ ನೀರನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿನ ವಿರೂಪ

ಹೀರಾಭಾಯ್ ಅವರ ಸಮುದಾಯವು ಕಬ್ಬಿಣ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ

ಹೀರಾಭಾಯ್ ಅವರು ಅದೃಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿತ್ತು. ನೀರು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಜನರು ಮೂತ್ರಪಿಂಡದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಜೀರ್ಣಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಖಿತ್ತಜನಕಾಂಗದಂತಹ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀರಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ 1.0 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ. / ಲೀಟರ್ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ವಿರೂಪವಾಗಿ ಇದು 11.62 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ. / ಲೀಟರ್ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇದು ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲು ಸಾ.ಆ.ಇ. ಯ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು 4.20 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚವಾಯಿತು, ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯವು 40% ಪಾವತಿಸಿದೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಬಳಸಿ ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು, ಇದರಲ್ಲಿ ಜಲ್ಲಿ, ನದಿ ಮರಳು, ಇದ್ದಿಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಕಲ್ಲುಗಳಂತಹ ಜರಡಿ ಓಡಿಯಾಂಟ್ (ಫಿಲ್ಟ್) ವಸ್ತುಗಳ ಅನೇಕ ವದರಗಳಿವೆ. ಉತ್ತಮ ಕೆಳಗಿರುವ ಪದರದಲ್ಲಿ ಜರಡಿ ಹಿಡಿದ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ರವಾನಿಸಲು ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಪಿಪಿಸಿ ಪೈಪ್ ಇದೆ.

ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಾ.ನಿ.ಸ.ನ. ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿತು. ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ, ತೋರಿಸಿದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ, ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಂಶವು 0.037 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ. / ಲೀಟರ್ ಇತ್ತು, ಇದು ಮಾನವನ ಬಳಕೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವೆಂದು ಸೂಚಿಸುವ ನಿಗದಿತ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

- ii.) **ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಅನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಹೇಗೆ :** ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಫಿಲ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ. ತೋರಿಸಿದ ನಂತರ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆರ್ಸೆನಿಕ್‌ನ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಕಲುಷಿತ ನೀರನ್ನು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ, ಕೈ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಆಹಾರ ಚಕ್ರದ ಮೂಲಕ ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಕಲುಷಿತ ನೀರನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಕಲೆಗಳು

iii.) ಮಳೆನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ: ಮಳೆನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ರೂಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಳೆನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮನೆಯ ಮೇಲ್ವ್ಯಾಪಣಿಯಿಂದ ಮಳೆನೀರನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕುಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಬಹುದು.

3.3.2 ಫ್ಲೋರೈಡ್

ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅಂತರ್ಜಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಎಲ್ಲಾ ಅಂತರ್ಜಲ ಮೂಲಗಳು ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾನೈಟ್ ನಂತಹ ಬಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲವು ಅಂತಹ ಬಂಡೆಗಳ ಮೂಲಕ ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅಂತರ್ಜಲವು ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಪೀಡಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಅಧಿಕ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ನ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಿತಿ 1.0 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ./ ಲೀಟರ್ ಮತ್ತು ಅನುಮತಿಸುವ ಮಿತಿ 1.5 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ./ ಲೀಟರ್. ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಇರುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಮಾಣವು ಲೀಟರ್ಗೆ 1.5 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಹಾನಿಕಾರಕ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಬಳಕೆಗೆ ಅನರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ನೀರು ಅಥವಾ ಆಹಾರದ ಮೂಲಕ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅನ್ನು 1.5 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ./ ಲೀಟರ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೇವಿಸಿದಾಗ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಫ್ಲೋರೋಸಿಸ್ ಎಂಬ ಕಾಯಿಲೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಫ್ಲೋರೋಸಿಸ್ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ ಹಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ

ನೀರಿನ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಹಲ್ಲುಗಳ ಬಣ್ಣ ಹಳದಿಯಾಗಿರುವುದು

ಕಲೆಗಳು, ತೋಳುಗಳ ವಕ್ರತೆ, ಕಾಲುಗಳು ಒಳಕ್ಕೆ / ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಾಗುವುದು. ತೊಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಊತ, ಬಾಗುವಾಗ ಮತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಮತ್ತು ನೋವು, ಮೂಳೆಗಳು, ಭುಜಗಳು, ತೋಳುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳ ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಯಸ್ಸಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರವಾದಂತಹ ಅನುಭವ, ಇತ್ಯಾದಿ.

- ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಗಾಗಿ ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ:** ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಗೆ ಬಣ್ಣ, ರುಚಿ ಅಥವಾ ವಾಸನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಫೀಲ್ಡ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಕಿಟ್ ಗಳನ್ನು (ಎಫ್ ಟಿ ಕೆ) ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಉಪಸ್ಥಿತಿ / ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲದಿಂದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ನೀರಿನಿಂದ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಹೇಗೆ:** ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಫಿಲ್ಟರ್ ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.
- ಮಳೆನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ:** ಮಳೆನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ರೂಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಮನೆಯ ಮೇಲ್ವ್ಯಾಪಣಿಯಿಂದ ಮಳೆನೀರನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕುಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಬಹುದು.

3.3.3 ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಂಶ

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಂಶವು ಲೀಟರ್ಗೆ 1.0 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ. ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದು. ಕಬ್ಬಿಣದೊಂದಿಗಿನ ನೀರು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಿತಿಯಾದ 1.0 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ./ ಲೀಟರ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಕುಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಬ್ಬಿಣದಿಂದ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ ನೀರನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಸೇವಿಸಿದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣ ಅಂಶವು ಪೈಪ್ ಲೈನ್ ಗಳು ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯಲು ಕೂಡಾ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

- ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಂಶಕ್ಕಾಗಿ ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ:** ನೀರಿನ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವು ಕಬ್ಬಿಣದ ಮಾಲಿನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಪ್ರತಿ ಬಾರಿಯೂ ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಎಫ್ ಟಿ ಕೆ ಗಳನ್ನು ಉಪಸ್ಥಿತಿ / ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲದಿಂದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣದ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮಟ್ಟವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.
- ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಂಶವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಹೇಗೆ:** ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಫಿಲ್ಟರ್ ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.
- ಮಳೆನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ:** ಮಳೆನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ರೂಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಮನೆಯ ಮೇಲ್ವ್ಯಾಪಣಿಯಿಂದ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕುಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು.

3.3.4 ಅವಣಾಂಶ

ಇದನ್ನು ಉಪ್ಪು ನೀರು ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ನೀರಿನಲ್ಲಿ, ಕರಗಿದ ಅವಣಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮಿಲಿಯನ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು ಭಾಗ (ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಪರ್ ಮಿಲಿಯನ್-ಪಿಪಿಎಂ) ಎಂದು ಅಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉಪ್ಪುನೀರಿನ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮೂತ್ರಪಿಂಡಗಳು ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನೀರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹವು ರಕ್ತದೊತ್ತಡವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಪಿಂಡಗಳು, ಅಪಧಮನಿಗಳು, ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಮಿದುಳಿನ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಅಗತ್ಯ.

i.) ಅವಣಾಂಶಕ್ಕಾಗಿ ನೀರಿನ ಪರಿಶೀಲನೆ:

- ಎ. ಸಿಹಿ ನೀರು - ಉಪ್ಪಿನ ಪ್ರಮಾಣ 1,000 ಪಿಪಿಎಂ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು;
- ಬಿ. ಕಡಿಮೆ ಉಪ್ಪುನೀರು - 1,000 ಪಿಪಿಎಂನಿಂದ 3,000 ಪಿಪಿಎಂ ವರೆಗೆ;
- ಸಿ. ಮಧ್ಯಮ ಉಪ್ಪು ನೀರು - 3,000 ಪಿಪಿಎಂನಿಂದ 10,000 ಪಿಪಿಎಂ ವರೆಗೆ;
- ಡಿ. ಅಧಿಕ ಅವಣಯುಕ್ತ ನೀರು - 10,000 ಪಿಪಿಎಂನಿಂದ 35,000 ಪಿಪಿಎಂ ವರೆಗೆ;
- ಇ. ಸಾಗರಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 35,000 ಪಿಪಿಎಂ ಉಪ್ಪು ಇದೆ.

ii) ನೀರಿನಿಂದ ಅವಣಾಂಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಹೇಗೆ: ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಫಿಲ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.

iii) ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ: ಮಳೆನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ರೂಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮನೆಯ ಮೇಲ್ಮೈವಣಿಯಿಂದ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕುಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸಬಹುದು.

3.3.5 ನೈಟ್ರೇಟ್

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಅತಿಯಾದ ಬಳಕೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಗಣೆ, ಬಯಲು ಶೌಚ, ಚರಂಡಿಗಳ ನೀರು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೈಟ್ರೇಟ್‌ನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನೈಟ್ರೇಟ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕರಗಬಲ್ಲದು, ಹಾಗಾಗಿ ಅದು ಮಣ್ಣಿನ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತದೆ.

ಬಿಬಿಎಸ್: 10500 ರ ಪ್ರಕಾರ, ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರಮಾಣವು 45 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ. / ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಮೀರಬಾರದು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಗುಡನಾಳ, ಮೂತ್ರಕೋಶ, ಸ್ತನ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮತ್ತು ಥೈರಾಯ್ಡ್ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸೂಚಿಸಿವೆ, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು "ಬ್ಲೂ ಬೇಬಿ" ಎಂಬ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನಿನಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಚರ್ಮ, ಉಗುರುಗಳು, ತುಟಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ನೀಲಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರಮಾಣ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ

ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ಮೊದಲು ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಎಫ್‌ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೈಟ್ರೇಟ್ ಉಪ್ಪುತಿ / ಅನುಪ್ಪುತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲದಿಂದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನೈಟ್ರೇಟ್ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

3.3.6 ಭಾರ ಲೋಹಗಳು (ಹೆವಿ ಮೆಟಲ್ಸ್)

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪಾದರಸ, ಸೀಸ, ಕ್ಯಾಡ್ಮಿಯಮ್ ಮುಂತಾದ ಭಾರ ಲೋಹಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯು ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಗಂಭೀರ ಉಪಾಯ-ವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇವು ನರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ನರಮಂಡಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಾನಿಗೊಳಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಭಾರ ಲೋಹಗಳು ಮಗುವಿನ ನರಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು. ಭಾರ ಲೋಹಗಳ ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಬಹಳ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣದ ಪರಿಣಾಮವಿಲ್ಲ. ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾರ ಲೋಹಗಳನ್ನು ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀರಿನ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ, ನಗರ ಮತ್ತು ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಮಿ ಬರುವ ಭಾರ ಲೋಹಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುತ್ತವೆ. ಆಮ್ಲ ಮಳೆಯು ಕೂಡಾ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ವಿಷಕಾರಿ ಭಾರ ಲೋಹಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರ ಲೋಹಗಳಿಂದ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ ನೀರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬಳಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಸಾ.ಆ.ಇ.ಯನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

3.3.7 ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳಿಂದ ಮಾಲಿನ್ಯ

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಲದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಇರುವಿಕೆಯು ಒಳಚರಂಡಿ ನೀರು, ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದರ ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಅತಿಸಾರ, ಸೆಳೆತ, ವಾಕರಿಕೆ, ತಲೆಸೋವು ಮುಂತಾದ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಅಲಾವಧಿಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು.

ಪ್ರತಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಮಳೆಗಾಲದ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಎಫ್‌ಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರುವ H₂S (ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಸಲ್ಫೈಡ್) ಬಾಟಲುಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಉಪಸ್ಥಿತಿ / ಅನುಪ್ಪುತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬಳಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲದಿಂದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯ-ದವರ ಜೊತೆಗೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು.

3.3.8 ಪರಾವಲಂಬಿ ಹುಳದ ಸೋಂಕು

ಇದನ್ನು ನೆಮಟೋಡ್ ಸೋಂಕು ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನೆಮಟೋಡ್‌ಗಳು ಪರಾವಲಂಬಿ ಜೀವಿಗಳು. ಇವುಗಳ ಸೋಂಕು ಹೆಲ್ಮಿಂಥಿಯಾಸಿಸ್‌ಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು, ಇದು ನೆಮಟೋಡ್

ಪೈಲಟ್ ಎಂಬ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಾವಲಂಬಿ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೇಹದ ಮೊರಗಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಬಳಗಿನಿಂದ (ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಅಥವಾ ಜೀವಕೋಶಗಳು) ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಪರಾವಲಂಬಿಗಳು, ಅಂದರೆ, ಹುಳುಗಳು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ದುರ್ಬಲ-ಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಹುಳುಗಳು (ದುಂಡು ಹುಳುಗಳು) ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೂಳೆಗಳಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಸಂತತಿಯು ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ದುಂಡು ಹುಳುಗಳು ಚರ್ಮ, ಸ್ನಾಯುಗಳು, ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳು ಅಥವಾ ಕರುಳಿಗೆ (ಕರುಳು ಅಥವಾ ಜೀರ್ಣಾಂಗ-ವ್ಯೂಹದ) ಬೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸೋಂಕು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ನೀರಿಗೆ ಮಲ ಸೇರುವುದು, ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ನೀರು, ಆರೋಗ್ಯಕರವಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು, ಬೇಯಿಸದ ಆಹಾರ, ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಾಲನೆ, ಕೀಟ ಮತ್ತು ದಂಶಕಗಳ ಸೋಂಕು, ಅತಿಯಾದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಮತ್ತು ನೋಣಗಳು ಈ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ.

3.4 ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ, ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ. / ಜಲ ಸಮಿತಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ನಿರಂತರ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ:

ಮಿಥ್ಯೆ	ಸತ್ಯ
ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಕಾಣುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ/ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ	ತಪ್ಪು. ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ / ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳು ಬರಿಗಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.
ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಬೇಕು	ತಪ್ಪು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬಳಕೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಬೇಕು, ಅಂದರೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು.
ಶುದ್ಧ ನೀರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ರೋಗಾಣುಗಳು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ	ತಪ್ಪು. ಡ್ಲೋರಿಂಗ್ ಪೌಡರ್ ಮುಂತಾದ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ.

ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು	
ಬಣ್ಣ	ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ
ವಾಸನೆ	ವಾಸನೆ ಇಲ್ಲ
ರುಚಿ	ರುಚಿ ಇಲ್ಲ
ಸುರಕ್ಷತೆ	ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಕೂಡ ಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ

3.5 ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಲು ಮನೆಮದ್ದು

ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವ, ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಹಲ್ಲುಜ್ಜುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗೊಳಿಸುವುದು ಬಳಸುವುದು ಮುಖ್ಯ.

ವಿಧಾನ 1: ನೀವು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಗೃಹ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಹಾನಿಕಾರಕ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ / ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಕುದಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುದಿಸಿ, 5,000 ಅಡಿ (1,500 ಮೀಟರ್) ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ನೀರನ್ನು ಕುದಿಸಿ. ನೀರನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ತಣ್ಣಗಾಗಲು ಬಿಡಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮುಚ್ಚಿಡಿ. ಕುದಿಸಿದ ನೀರಿನ ಸಪ್ ರಾಜೀರನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು, ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಒಂದು ಚೀಟಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅಥವಾ ನೀರನ್ನು ಒಂದು ಶುದ್ಧ ಪಾತ್ರೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಶುದ್ಧ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಸುರಿಯಿರಿ. ನೀರು ಮಸಕುಮಸಕಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಅದನ್ನು ತಳವೂರಲು ಬಿಡಿ ಮತ್ತು ನಂತರ ನೀರನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಬಟ್ಟೆ, ಕಾಫಿ ಫಿಲ್ಟರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸೋಸಿರಿ. ಈ ವಿಧಾನವು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ನೀರನ್ನು ಕುದಿಸುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಾಯುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯ ತೊಲಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಇರುವ ಅಥವಾ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಯುಕ್ತ ನೀರನ್ನು ಕುದಿಸುವುದರಿಂದ ಆಯಾ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಬಳಕೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ 2. ಕ್ಲೋರಿನ್ ಬಳಕೆ - ಕ್ಲೋರಿನ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಬಳಸಲು, ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಸಿಗುವ 500 ಗ್ರಾಂ ಬ್ಲೀಚಿಂಗ್ ಪೌಡರ್ ಅನ್ನು 10 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ (1 ಲೀಟರ್‌ಗೆ 50 ಗ್ರಾಂನಂತೆ). ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆರೆಸಿ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ ಪಾತ್ರೆಯೇ ಬಿಡಿ ನಂತರ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ನೀರನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಪಾತ್ರೆಗೆ ಸೋಸಿರಿ. ಈಗ ಕ್ಲೋರಿನ್ ದ್ರಾವಣ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಟ್ಯಾಂಕ್ / ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ದ್ರಾವಣದ 2 ಹಸಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ. ಈ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿ, ಅಡುಗೆಗೆ ಬಳಸುವ ನೀರಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರಾವಣವು ವಾಸನೆ ಬರಬಹುದು. ಈ ವಾಸನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು, ನೀರಿನ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದವರೆಗೆ ತೆರೆದಿಡಿ, ಇದು ವಾಸನೆಯನ್ನು ತೊಡೆದು-ಹಾಕುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಲೋರಿನ್ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕ್ಲೋರೋಮೈಟರ್ ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದ ಕ್ಲೋರಿನ್ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ, ನಿರಂತರ ನೀರಿಗೆ, ಕ್ಲೋರಿನ್ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾದ ಕ್ಲೋರಿನ್ ದ್ರಾವಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಹಾನಿಕಾರಕ.

3.6 ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು HS ಬಾಟಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಸಾ.ಆ.ಅ.ಇ. ಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಟಲುಗಳು ಎಫ್‌ಟಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದ ನಂತರ, ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಮತ್ತು 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಡಿ. ಬಾಟಲಿಯ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಮರೆಯದಿರಿ. ಎರಡನೇ ದಿನ ನೀರನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್ /ಫೀಲ್ಡ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಕಿಟ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ

ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್

12 ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು
ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ

ಮಾನದಂಡಗಳು

- i.) pH
- ii.) ಕ್ಷಾರತೆ
- iii.) ಗಡಸುತನ
- iv.) ಕ್ಲೋರೈಡ್
- v.) ಫ್ಲೋರೈಡ್
- vi.) ನೈಟ್ರೇಟ್
- vii.) ಕಬ್ಬಿಣ
- viii.) ಅಮೋನಿಯಾ
- ix.) ಪಾರ್ಸೆಲೈಟ್‌ಗಳು
- x.) ಕ್ಲೋರಿನ್ ಶೇಷ

ಪರೀಕ್ಷೆ

- i.) ಗೋಚರತೆ
- ii.) ವಾಸನೆ
- iii.) ಕೊಳಕು

ಒಟ್ಟು ಕರಗಿದ ಘನವಸ್ತುಗಳು
(ಟಿಡಿಎಸ್)

ಇದು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ

ನೀರಿನ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನೀರಿನ ಮೂಲವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ನೀರು ಕಷ್ಟ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದರೆ, ನೀರಿನ ಮೂಲವು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಕುಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ 12 ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್ (ಎಫ್‌ಟಿಕೆ) ಅನ್ನು ಅಂದಾಜು ಕನಿಷ್ಠ 100 ಬಾರಿ ಬಳಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಐದು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ,

ಎಫ್‌ಟಿಕೆ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾ.ಆ.ಇ. ಮೂಲಕ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ನಡವಳಿ ಅವರನ್ನು ಬೇಕಾದ ಪರಿಕರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೀರಿನ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ವಿಚಿತ್ರಪಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಿ.ಪಂ. ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅವರ ಉಪನಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಹ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

3.7 ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು/ಮಾದರಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥೂಲ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

- i.) ಉಪ-ವಿಭಾಗೀಯ / ಬ್ಲಾಕ್ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವು ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 100% ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು; ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಎರಡು ಬಾರಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ (ಮಳೆಗಾಲದ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರ) ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಇದು ಒಂದು ಬ್ಲಾಕ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕನಿಷ್ಠ 13 ಮೂಲ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಇತರ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಪರಿಶೋಧನೆ ಪ್ರಕಾರದಂತೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು;
- ii.) ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವು ತಿಂಗಳಿಗೆ 250 ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು / ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು (ಅಂದರೆ ಐ.ಐ.ಐ.ಎಸ್.ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ರೋಸ್ಟರ್‌ನ ಗುರಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 3,000 ಮಾದರಿಗಳು). ಉಪ-ವಿಭಾಗ / ಬ್ಲಾಕ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ/ ಸಂಚಾರಿ (ಮೊಬೈಲ್) ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ-ದಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾದರಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ

13 ಮೂಲ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡ-ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವು ಕೂಡಲೇ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬೇಕು;

- iii.) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವು ಜಿಲ್ಲಾ/ ಉಪ ವಿಭಾಗ/ಬ್ಲಾಕ್/ಸಂಚಾರಿ (ಮೊಬೈಲ್) ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ-ದಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿತ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ್ಯಂತದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಒಟ್ಟು ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 5% ಅನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು;
- iv.) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ, ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ./ಜಲ ಸಮಿತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ, ಎಪ್ಪಾಟಿಕೆ ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಖಾಸಗಿ ಮೂಲಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ 100% ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವುದು. ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾ.ಆ.ಅ. / ಗ್ರಾ. ನೀ.ಸ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು	ಅಳತೆಯ ಮಾನ	ಇರಬೇಕಾದ್ದು (ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಿತಿ)	ಪರ್ಯಾಯ ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸುವ ಮಿತಿ
1.	pH ಮೌಲ್ಯ	-	6.5 - 8.5	ರಿಯಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲ
2.	ಒಟ್ಟು ಕರಗಿದ ಘನವಸ್ತುಗಳು	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀ.	500	2,000
3.	ಟರ್ಬಿಡಿಟಿ / ಒಗ್ಗಡುತನ	NTU	1	5
4.	ಕ್ಲೋರೈಡ್	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀ.	250	1,000
5.	ಒಟ್ಟು ಕ್ಷಾರತೆ	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀ.	200	600
6.	ಒಟ್ಟು ಗಡಸುತನ	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀ.	200	600
7.	ಸಲ್ಫೇಟ್	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀ.	200	400
8.	ಕಬ್ಬಿಣ	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀ.	1.0	ರಿಯಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲ
9.	ಒಟ್ಟು ಆರ್ಸೆನಿಕ್	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀ.	0.01	ರಿಯಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲ
10.	ಫ್ಲೋರೈಡ್	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀ.	1.0	1.5
11.	ನೈಟ್ರೇಟ್	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀ.	45	ರಿಯಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲ
12.	ಒಟ್ಟು ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ			ಯಾವುದೇ 100 ಮಿ.ಲೀ. ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರಲೇಬಾರದು
13.	ಇ.ಕೋಲಿ ಅಥವಾ ಶಾಖಿಸಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ			ಯಾವುದೇ 100 ಮಿ.ಲೀ. ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರಲೇಬಾರದು

4. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ

ಗ್ರಾಮದೊಳಗಿನ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಹಳ್ಳಿಯ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಳ ಸಂಪರ್ಕ ಮೂಲಕ ಬದಗಿಸುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರಿನ ಚಿಲುಮೆಗಳು, ಸಣ್ಣ ನದಿಗಳು, ಬಾವಿಗಳು, ಕೊಳವೆ - ಬಾವಿಗಳು, ಮೆಟ್ಟಿಲು ಬಾವಿ, ಕೊಳಗಲು, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು, ಕಾಲುವೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೀರು ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಭೂ-ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಭೂ - ಜಲ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯ ಮುಖಂಡರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮೂಲವಿದ್ದರೆ, ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗ್ರಾಮದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು, ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ 55 ಎಲ್.ಪಿ.ಡಿ ನೀರನ್ನು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಮೂಲಕಾಗಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇದು ಕಡಿಮೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚದೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒರಡು ರೀತಿಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು.

4.1 ಗುರುತ್ವ ಯೋಜನೆಗಳು

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಮೂಲವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಗುರುತ್ವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನೀರಿನ ಚಿಲುಮೆ, ಜಲಪಾತ, ಸಣ್ಣ ನದಿಗಳು, ಸರೋವರ / ಕೊಳ ಮುಂತಾದ ಮೂಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಇದು ನೀರಿನ ಒಂದು ಸಂಗ್ರಹಗಾರ / ಜಲ್ಲಿಕಲ್ಲುಗಳಿರುವ ಗ್ಯಾಲರಿ, ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ, ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರಿನ ಜಲಾಶಯ, ನೀರಿನ ಮಿಟರ್, ವಿತರಣಾ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್, ಫೈನಲ್ ಮತ್ತು ಎರೆಟರ್ ಟ್ಯಾಪ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಾಗಣೆಗೆ ಗಾಲ್ವನೈಸ್ಡ್ ಐರನ್ (ಜಿಐ) ಪೈಪ್, ಮೈಲ್ಡ್ ಸ್ಟೀಲ್ (ಎಂಎಸ್) ಪೈಪ್ ಅಥವಾ ಡಕ್ಟೈಲ್ ಐರನ್ (ಡಿಐ) ಪೈಪ್, ಎಚ್‌ಡಿಪಿಇ ಪೈಪ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿತರಣೆಗಾಗಿ, ಗಾಲ್ವನೈಸ್ಡ್ ಐರನ್ (ಜಿಐ), ಎಚ್‌ಡಿಪಿಇ ಪೈಪ್, ಎಂಡಿಪಿಇ ಪೈಪ್, ಪಾಲಿವಿನೈಲ್ ಕ್ಲೋರೈಡ್ (ಪಿವಿಸಿ) ಪೈಪ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಕೊಳವೆಗಳನ್ನು ನೆಲದೊಳಗೆ ನೆಲಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕನಿಷ್ಠ 3 ಅಡಿ ಕೆಳಗೆ ಇರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು, ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ನೀರಿನ ಮೂಲದೊಂದಿಗೆ, ನಿಯಮಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯೊಂದಿಗೆ 30 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿಗೆ (ವಿನ್ಯಾಸದ ಅವಧಿ) ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

4.2 ಪಂಪಿಂಗ್ ಯೋಜನೆಗಳು

ನೀರಿನ ಮೂಲವು ಗ್ರಾಮದ ನೆಲಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಆಳದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪಂಪಿಂಗ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ಗುರುತ್ವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಿಂತ ಮುಖಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಸೌರ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ

ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಪ್, ಪಂಪ್-ಹೌಸ್, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ/ಬೋಲ್-ವೆಲ್ (ಮೂಲವು ಅಂತರ್ಜಲವಾಗಿದ್ದರೆ), ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ, ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್, ವಿತರಣಾ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್, ಫರಲ್ ಮತ್ತು ಏರೆಟರ್ ಟ್ಯಾಪ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಗಾಲ್ವನೈಸ್ಡ್ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೈಪ್ (ಜಿಐ), ಎಚ್‌ಡಿಪಿಇ ಪೈಪ್, ಮ್ಯಾಲ್ಟ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಸ್ಪೈಸ್ (ಎಂಎಸ್) ಅಥವಾ ಡಕ್ಟೈಲ್ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೈಪ್ (ಡಿಐ) ಅನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಿದ ಪೈಪ್ ಲೈನ್‌ಗಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಗಾಲ್ವನೈಸ್ಡ್ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೈಪ್ (ಜಿಐ) ಅಥವಾ ಪಾಲಿಪ್ರೋಪೈಲಿನ್ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಸ್ಪೈಸ್ (ಪಿಪಿಸಿ) ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಅನ್ನು ನೆಲಮಟ್ಟದಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ 3 ಅಡಿ ಕೆಳಗೆ ಇರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಎತ್ತರಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಲೈನ್ ಒತ್ತಡದ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಪಾಲಿಪ್ರೋಪೈಲಿನ್ ಕ್ಲೋರೈಡ್ (ಪಿಪಿಸಿ) ಸ್ಪೈಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಎತ್ತರಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ಲೈನ್‌ಗೆ ಸ್ಪೈಸ್‌ನ ಒತ್ತಡ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು 6 ಕೆ.ಪಿ. / ಸೆ.ಮಿ. ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ಲೈನ್‌ಗೆ, ವಿನ್ಯಾಸದ ಆಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಲೋಹದ ಪೈಪ್ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯುಳ್ಳ ಪಾಲಿಥೀನ್ ಪೈಪ್ (ಎಚ್‌ಡಿಪಿಇ) ಅನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಎತ್ತರಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ನ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿ 500 ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ - ಕವಾಟವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಎತ್ತರಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ಪೈಪ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಿತ ಫಿಟ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳು ಭಾರತೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ (ಐಎಸ್‌ಐ) ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬೇಕು. 10HP ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪಂಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೌರ ಪಂಪ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು, ಇದು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

[ಗುನಾ, (ಮ.ಪ್ರ.)ದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋಫೂಷನ್ ವೆಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ತಡಿ (ಸ್ಯಾಡಲ್) ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು]

4.3 ಸಂಪ್ (ತಳಮಟ್ಟದ ಬಾವಿ)

ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಬಾವಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಬೇಕಾದ ಗ್ರಾಮವು ಅದರ ಗಡಿಯೊಳಗೆ ಸಂಪ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಯೋಜನೆಗೆ ನೀರಿನ ಮೂಲವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

4.4 ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಲು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ವಿನ್ಯಾಸದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಪಂಪ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.

4.5 ರೈಸಿಂಗ್ ಮುಖ್ಯ ಪೈಪ್

ನೀರಿನ ಮೂಲದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪಂಪ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಾಗಾರಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ಪೈಪ್ ಅನ್ನು ರೈಸಿಂಗ್ ಮೇನ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

4.6 ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ

ಮೂಲದಿಂದ ಪಡೆದ ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ಬೇಕೆಂದು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಮೂಲ ನೀರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷಾ ವರದಿ ಮತ್ತು ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ನ ಶಿಫಾರಸಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಆರ್ಸೆನಿಕ್, ಫ್ಲೋರೈಡ್, ಕಬ್ಬಿಣ, ನೈಟ್ರೇಟ್ ಮುಂತಾದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ / ಸಂಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಲುಮೆಯಿಂದ ಪಡೆಯುವ ನೀರಿಗೆ ದೊರಗು ರಚನೆಯ ಫಿಲ್ಟರ್ ಮತ್ತು ನದಿನೀರಿಗೆ, ನೀರನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಇಳಿಸಲು ಬಿಡುವ ಮರಳು ಫಿಲ್ಟರ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

4.7 ಎತ್ತರಿಸಿದ [ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಸರ್ವಿಸ್] ಜಲಾಶಯ (ಇಎಸ್‌ಆರ್)

ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಗ್ರಾಮದ ಎತ್ತರದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ, ಇದು ಮುಖ್ಯ ಸರಬರಾಜು ಲೈನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮುಖ್ಯ ವಿತರಣಾ ಲೈನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದೆ. ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಳಿಯಲು ಮತ್ತು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ನೀರಿನ ಮೀಟರ್, ಅದರಲ್ಲೂ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ನೀರಿನ ಮೀಟರ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.

4.8 ವಿತರಣಾ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್

ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ವಿತರಣಾ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೆಲಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕನಿಷ್ಠ 3 ಅಡಿ ಆಳದಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

4.9 ಗೃಹ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ

ಯಾವುದೇ ಮನೆಯವರು ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಶಾಲೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ, ಪಂಚಾಯತಿ ಕಚೇರಿ, ಆಶ್ರಮ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ನಳ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ ಒಂದೇ ಗಾತ್ರದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 1/2 ಇಂಚು (12.5 ಮಿ.ಮೀ.) ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಯಾರೇ ಕೇಳಿದರೂ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬಾರದು. ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ, ನೀರಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿತರಣಾ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಓರೇಟರ್ ಟ್ಯಾಪ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಓರೇಟರ್ ಬಳಸದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ವಿನಂತಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ರೀತಿಯ ಟ್ಯಾಪ್‌ಅನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನೀರಿನ ಹರಿವನ್ನು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ 5 ಲೀಟರ್‌ಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಟ್ಯಾಂಪರ್-ಪೂಫ್ ಫ್ಲೋ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ವಾಲ್ವ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜಾಗುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿತರಣಾ ಡೈವೈನ್ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಫ್ಲೋ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ವಾಲ್ವ್ ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.

4.10 ಸಮುದಾಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣ

ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಗ್ರಾಮದ ಬಡ ಮತ್ತು ದೀನದಲಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಪತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಮುದಾಯ ಶೌಚಾಲಯ, ತೊಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಸದ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್‌ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಪಂಚಾಯತಿಯು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಸಮುದಾಯವು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಹತ್ತಿರದ 10 - 15 ಮನೆಗಳಿಂದ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊರಹೂಡುವ ಕೊಳೆ ನೀರನ್ನು ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ನೊಳಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು.

4.11 ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಮರುಪೂರಣ

ಉದ್ದೇಶಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ನೀರಿನ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮೂಲ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಂತಹ ಇತರ ಬಳಕೆಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಅತಿಯಾದ ಬಳಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಮೂಲದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಯೋಜನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡಲು ಯೋಜಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ, CAMPA 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಭರಿಸಬಹುದು. ಇದು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ನೀರಿನ ಬುಗ್ಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ತೊರೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಜಲ-ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಜಲಮೂಲ / ನೀರಿನ ಸೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಓರೇಟರ್ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಪ್ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಮಳೆನೀರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಪುನರ್ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಸೀಮಿತ ಮಳೆಯಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಪುನರ್ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ / ಕೈ ಪಂಪ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ನೀರು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

4.11.1 ಜಲ ಶಕ್ತಿ ಮಿಷನ್

ಜಲ ಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯವು 2019 ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಾದ್ಯಂತ ಜಲಶಕ್ತಿ ಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು, ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು, ನೀರಿನ ಮರುಪೂರಣ, ಕೊಳಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರೋವರಗಳಂತಹ ಜಲಮೂಲಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ, ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಾಂದ್ರವಾದ ಅರಣ್ಯೀಕರಣದಂತಹ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನುದಾನದ ಲಭ್ಯತೆ

- ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮರುಪೂರಣ
- ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ, ಅಂಚು ಮತ್ತು 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನ;
- ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ - ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್, ಲಿವ್‌ಲರ್, ನಿಧಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ, ಸಂಸದ / ಶಾಸಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ, ದೇಣಿಗೆ, ಇತ್ಯಾದಿ;
- ಬೂದು ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮರು ಬಳಕೆ - 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನ & ಎಸ್‌ಬಿಎಂ; ಮತ್ತು
- ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಓ. ಮತ್ತು ಎಂ. - 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ನೀರು ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ.

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ, CAMPA, 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು 'ಜನಾಂದೋಲನ' ಅಥವಾ ಜನರ ಆಂದೋಲನವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಬೇಕು.

4.11.2 ಅಟಲ್ ಭೂ ಜಲ ಯೋಜನೆ

ಭಾಗೀದಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಅಂತರ್ಜಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಉತ್ತಮ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ಕ್ಕಾಗಿ ನೀರಿನ ತರ್ಕಬದ್ಧ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ದೇಶದ ಏಳು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಗುಜರಾತ್, ಹರಿಯಾಣ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು.

4.11.3 ಮಳೆನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ ಮಳೆನೀರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ವಿವಿಧ ಗೃಹ ಬಳಕೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಶಾಲೆಗಳು, ಪಂಚಾಯತಿ ಕೇಂದ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೇ, ಮಳೆನೀರನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಹೊಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.

4.11.4 ಮಳೆನೀರು ಮರುಪೂರಣ

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಕೊರೆದಿರುವ ಹಲವಾರು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕ್ಷೀಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಂಡಿವೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರು ನೀರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವಾಗ, ಬಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಂಡಗಳಂತಹ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆಯಿಂದಾಗಿ, ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಏರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್ಜಲವು ಕಲುಷಿತವಾಗದಂತೆ, ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡುವ ನೀರು ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.

4.11.5 ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು

ಗ್ರಾಮದ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿನ ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳ ತೊಟ್ಟಿ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ಜಾನುವಾರು ತೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಕೊಳಕು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ಹಳ್ಳಿಯ ಹೊರಗೆ ದನಕರು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು.

ಜಾನುವಾರು ತೊಟ್ಟಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗಾತ್ರ: 7 ಮೀ. x 1.5 ಮೀ. x 0.6 ಮೀ.,
ದನಗಳ ತೊಟ್ಟಿಯ ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರ: 3 ಮೀ. x 1.5 ಮೀ. x 0.6 ಮೀ.

4.11.6 ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಬೂದು ನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಗ್ರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ವಿಧವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ, ಬೂದು ನೀರಿನ ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಸೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಗುಂಡಿಯ ನಿರ್ಮಾಣ ನಿಂದು ಉತ್ತಮ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿವೆ. ಬೂದು ನೀರನ್ನು ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು; ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾರ್ಡ್ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ)ಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮರು ಬಳಕೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಬೂದು ನೀರಿನ ಸುಗಮ ಹರಿವಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಬೂದು ನೀರನ್ನು ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗೆ ಹರಿಸಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಳೆ ಲಘವಾ ಜಲಮೂಲಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹರಿದುಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳ ಸಹಜದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಸಿಗಿಗಳನ್ನು ನಡಬಹುದು ಇದರಿಂದ ಅವು ಪರಿಷರ ಕೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸಹ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು

4.11.7 ಬಯಲು ಶೌಚ (ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ) ಮುಕ್ತ ಗ್ರಾಮ

ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಯಲು ಶೌಚದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳಿ-ಗುಂಡಿ/ಹೊಂಡಗಳಿರುವ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪೋಷಣೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಅವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾದ ನಂತರ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರು ಉತ್ತಮ ಸೌಕರ್ಯ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಇದ್ದಾಗ, ಜನರು ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

4.11.8 ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿ (ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಪಿಟ್)

ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಗಣೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಲು ಗುಂಡಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ, ಅದು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿವಾಗಿರಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು

ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಡಿ-ಕಾಂಪೋಸ್ಟರ್‌ಗಳು (ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳು) ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಕೊಳೆಯಲು ಸುಮಾರು 30 ರಿಂದ 45 ದಿನಗಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎರೆಹುಳುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಎರೆಹುಳು - ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಈ ಗೊಬ್ಬರ ತುಂಬಾ ಫಲವತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಬಯಸಿದರೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಮ.ಗಾ.ರಾ.ಗ್ರಾ.ಉ.ಖಾ.ಯೋ.ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ ಎರಡು ಹೊಂಡಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಅದು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೂದು ನೀರು ಇಂಗು ಗುಂಡಿ

4.12 ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ವ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳು

ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

- ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಸೇವಾ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು;
- ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧದ ಅರ್ಥ;
- ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅಭ್ಯಾಸ, ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯದಂತಹ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆಗಳು;
- ಪರ್ಯಾಯ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ;
- ಸಂಘಟಿತ ಮತ್ತು ಚುನಾಯಿತ ಸಮುದಾಯ ಗುಂಪು (ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಮುದಾಯ/ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ) ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು
- SVSಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆ (ಸಣ್ಣ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ).

ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಅಂಶಗಳು

- ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು, ಗ್ರಾ. ಪಂ. ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಸೇವಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ;
- ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಔಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಿಡಂಬನೆ;
- ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಲಭ್ಯತೆ;
- ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುಸರಣೆಯ ಬೆಂಬಲ;
- ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ ಲಭ್ಯತೆ;
- ನುರಿತ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ;
- ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ - ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭಾಗೀದಾರಿಕೆಯ ವಿಧಾನ; ಮತ್ತು
- ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಪರಿಗಣನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ.

ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳು

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು;
- ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ;
- ಸಮುದಾಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ;
- ಸಲಕರಣೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಬಾಳಿಕೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ;
- ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯತೆ / ಸಿಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ, ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ; ಮತ್ತು
- ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವನ್ನು (ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

ಪರಿಸರ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳು

- ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ ಸೇರಿದಂತೆ ನೀರಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ;
- ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಅಂಶಗಳು

- ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಲಾಭದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ;
- ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲನ್ನು ಪಾವತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಇರಾದೆ; ಮತ್ತು
- ನಳ ನೀರು ಸಂಪರ್ಕ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಶುಲ್ಕದ ರೂಪು ರೇಷೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

4.13 ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ತಯಾರಿ (ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿ/ಚೆಕ್ ಲಿಸ್ಟ್)

1.	ಮಹಿಳೆಯರ ಕನಿಷ್ಠ 50% ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ / ಜಲಸಮಿತಿ / ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪಿನ ರಚನೆ	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
2.	ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
3.	ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರಿಶೀಲನೆ	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
4.	ಯೋಜನೆಯ ವಿಧ - ಗುರುತ್ವ / ಪಂಪಿಂಗ್ / ಗ್ರಿಡ್ ಆಧಾರಿತ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
5.	ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆ	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
6.	ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ವೆಚ್ಚದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೂರು ಪರ್ಯಾಯ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತಿ, ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಒಪ್ಪಿಗೆ.	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
7.	ಒಮ್ಮತದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ (ಸಭೆ ಮಾಡಲು ಸಮಿತಿ) ಸಮೀಕ್ಷೆ / ವಿನ್ಯಾಸ / ಡಿಪಿಆರ್ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ಅಂದಾಜಿಗೆ 80% ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಒಪ್ಪಿಗೆ	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
8.	ಕೊಡುಗೆ, ಮಾಸಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ, ಸೇವಾ ಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
9.	ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆ ಮತ್ತು ಮಾಸಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ತೆರೆಯುವುದು	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
10.	ಎಫ್‌ಹೆಚ್‌ಟಿಸಿ (ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಗೃಹ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ)ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದು	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

4.14 ಸೇವಾ ಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡಗಳು

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೇವಾ ಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ:

- ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ಎಫ್‌ಹೆಚ್‌ಟಿಸಿ ಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ;
- ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ 55 ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿ ಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ;
- ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿ;
- ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದ, ಅಂದರೆ ಐಎಸ್ 10500: 2012 ಪ್ರಕಾರ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 100% ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಉಪ-ವಿಭಾಗೀಯ / ಬ್ಲಾಕ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ; ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಎರಡು ಬಾರಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ (ಮಳೆಗಾಲದ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರ);
- ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ನೀರು ಪೋಲಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಿರಿ;
- ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಮೀಟರ್ ಅನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ;
- ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದ ಕ್ಲೋರಿನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಸೋಂಕುರಹಿತಗೊಳಿಸಿ;
- ಮಾಸಿಕ ನೀರಿನ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ;
- ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ಬಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ;

- ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳನ್ನು ದೂರು ಕೊಟ್ಟ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಒಳಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿ;
- ದೊಡ್ಡ ಪರಿಮಾಣದ ದುರಸ್ತಿಕಾರ್ಯ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿ / ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ.ಯಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆ;
- ನೀರಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸಿ;
- ನೀರಿನ ನಿರಂತರ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ;
- ನೀರಿನ ಮೂಲ ಪುನರ್ಭರ್ತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಗ್ರಹಾಗಾರದ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು
- ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

24x7 ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭಗಳು

- ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಇಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ;
- ಯಾವಾಗಲೂ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ;
- ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಿಹಿನೀರು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ;
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪೂರ್ಣ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ (ಯಾವುದೇ ನಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿಡದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕು);
- ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಪಂಪ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು
- ಮಹಿಳೆಯರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೀರು ತುಂಬುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

4.15 ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶದ ಮಾಪನ

2024ರ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಗೃಹ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು (ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಪಿ) ಒದಗಿಸುವುದು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಮಿಷನ್‌ನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ 4 ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ನಾಧಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳೆಂದರೆ:

- ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ;
- ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರ ಪರಿಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಡಿತೆ;
- ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ; ಮತ್ತು
- ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಬಾಲಕಿಯರ ಶಾಲಾ ಹಾಜರಾತಿ ದರ ಇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿತೆ.

ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೃದ್ಧಿ ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

4.16 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಬಾಂಧವ ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ 'ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ' ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

- ಜಲ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮರು ಹೊಂದಿಸುವ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು;
- ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು;
- ಜಲ ಸಮಿತಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನಾವುದೇ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು. ಸಮುದಾಯದ ವಂತಿಗೆ/ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು (ಗ್ರಾಮದೊಳಗಿನ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ರಚನೆಗೆ), ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮನೆಯವರು ಒದಗಿಸುವ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ;
- ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ;
- ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಪತ್ತವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಮತ್ತು

- ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳ (ಆರ್‌ಬಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು) ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು.

4.17 ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್

ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ತರುವ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಮರುಪೂರಣ ರಚನೆಗಳು, ಕೊಳಚೆ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ತೊಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಸ್ನಾನದ ಸಂಕೀರ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸೇರಿವೆ.

4.18 ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಗೃಹ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು (ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಪಿ) ಆಧಾರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು

ಉದ್ದೇಶಿತ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಫಲಿತಾಂಶದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಶಾಸನಬದ್ಧ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಮನೆಯ ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಆಧಾರ್ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಬೇಕು.

4.19 ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಕಣ್ಗಾವಲು

ಸಮುದಾಯವು ತಮ್ಮ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿನ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ, ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸಮುದಾಯವು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮುದಾಯವು ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟ ಟೋಲ್ ಫ್ರೀ ಸಂಖ್ಯೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ / ರಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಗೆ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

4.20 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

- ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸಭಾ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವುದು, ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುವುದು, ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು;
- ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ನ.ಯ ಸದಸ್ಯರ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿ 50% ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ಪ.ಜಾ. / ಪ.ಪಂ. ಮತ್ತು ಆಶಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ದೀನ ದಲಿತರ/ನಿರ್ಗತಿಕರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;
- ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾಯಕತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದು;
- ಗ್ರಾಮಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪಾರದರ್ಶಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

[ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ (ಗ್ರಾ.ನೀ.ನೈ.ಸ.)]

- v.) ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳು ಸಮಾನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;
- vi.) ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಮತ್ತು
- vii.) ಸಾ.ಆ.ಇ., ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು.

4.20.1 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

- i.) ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವಿನ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು;
- ii.) ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು, ಆಸ್ತಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು, ಗ್ರಾಮಸಭೆಗೆ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು; ಮತ್ತು
- iii.) ಹಿಂದಿನ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಸಭೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಾಜರಿದ್ದ ಎಲ್ಲರ ಬಳಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು; ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.

4.20.2 ವಿಡಬ್ಲ್ಯುಎಸ್‌ಸಿ(ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ.)/ಜಲ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ

- i.) ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯು ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ. /ಜಲ ಸಮಿತಿಗಳು / ಬಳಕೆದಾರ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು; ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳು ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕು.
- ii.) ಇದು 25% ರಷ್ಟು ಪಂಚಾಯತಿಯ 10-15 ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು; 50% ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು (ಯಶಸ್ವಿನ ಕೇಲಿ); ಮತ್ತು ಉಳಿದ 25% ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕಮ್ಮಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಗ್ರಾಮದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ (ಪ.ಜಾ / ಪ.ಪಂ.) ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು;
- iii.) ಗ್ರಾಮದ ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಬಹುದು. ಇದು ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಇತರ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಹ

ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು;

- iv.) ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಮುದಾಯ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚದುರಿದ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿನ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಆ ವಾಸಸ್ಥಳದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಒಂದು ಬಳಕೆದಾರ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು, ಅವರು ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸಮಿತಿ/ಜಲ ಸಮಿತಿಗೆ ಉತ್ತರದಾಯಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ;

- v.) ಗ್ರಾಮದಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳು / ಖಾಸಗಿ ಫಾರ್ಮ್ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸದಂತೆ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

4.20.3 ಸಮಿತಿಯ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ

ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.&ನೈ.ಸ. / ಜಲ ಸಮಿತಿ ಅಥವಾ ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪಿನ ರಚನೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಸೂಕ್ತ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸೂರಂಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.&ನೈ.ಸ. / ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯು 2 - 3 ವರ್ಷಗಳು ಇರಬಹುದು. ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ / ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಮಿಷನ್‌ನ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ / ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪಿನ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ನೇಮಕ ಮಾಡುವ / ಅದೇ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

4.20.4. ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ/ ಜಲ ಸಮಿತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ, ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.&ನೈ.ಸ./ ಜಲಸಮಿತಿ / ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪು, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ:

- i.) ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (ಗ್ರಾ.ಕ್ರಿಯಾ.) ರೂಪಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;
- ii.) ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿನ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು (ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ) ಯೋಜಿಸಿ, ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ, ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿ, ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು;
- iii.) ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಾ.ನ.ನೀ.ಸಂ.ವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಕೇರಿಗಳಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಚದುರಿದ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಹ ಕಾ.ನ.ನೀ.ಸಂ. ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;
- iv.) ರಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್(ರಾ.ನೀ.ನೈ.ಅ.) ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ಅನುಸಾರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು / ಮಾರಾಟಗಾರರಿಂದ ಸೇವೆಗಳು / ಸರಕುಗಳು / ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು;
- v.) ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆ ಮತ್ತು ಕಾ. ಮತ್ತು ನಿ. ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡಲು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು / ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಿ.ಪಂ.ಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು. ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕೊಡುಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನದ ಲೆಕ್ಕ ಇಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲೆಕ್ಕದ ಅನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- vi.) ಹಳ್ಳಿಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ 5% ಅಥವಾ 10% ನಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು. ಕೊಡುಗೆ ನಗದು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಪರಿಕರಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರಮದ ರೂಪದಲ್ಲಿರಬಹುದು ನಗದು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಪರಿಕರಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮದ ಕುರಿತಂತೆ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಸ್ತಾವೇಜು/ರಿಸಿಸ್ಟರ್ ರಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು;
- vii.) ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸ್ತಂಭಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಜಿ.ಪಂ. / ಗ್ರಾಮದ ಸ್ವತ್ತಿನ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವುದು;
- viii.) ಮೂಲ ಸುಸ್ಥಿರತೆ, ಕೊಳಚೆನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆ, ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ;
- ix.) ಮೂರನೇ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು;
- x.) ಪಿಆರ್‌ಎ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ನೀರಿನ ಗ್ರಾಮೀಣತೆಯ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು. ನೀರಿನ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಗೋಡೆ-ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಐಐಸಿ ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಮತ್ತು
- xi.) ಪಂಪ್ ಆಪರೇಟರ್, ಬರಿಗಾಲಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು / ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು, ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

4.20.5. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆ

ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ. ತೆರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ. / ಜಲಸಮಿತಿ / ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪು ಮತ್ತು ಆಯಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇರಬೇಕು.

4.20.6. ಜಲಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಗಳು

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.&ನೈ.ಸ. / ಜಲಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಆದರ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕರೆಯಲಿವಾರೆ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳ ಮಂಡನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾಗಿ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

4.21. ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆ

- i.) ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ದಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ, ಮಾಲೀಕತ್ವ ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಬೀಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಕು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ-ಊರಿಂದಿಗೆ ಸಮುದಾಯ ನೇತೃತ್ವದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ;
- ii.) ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಬೆಟ್ಟದ ಪದೇಶದ ರಾಜ್ಯಗಳು, ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು 50% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ.ಜಾ. / ಪ.ಪಂ. ಇರುವಲ್ಲಿ, ಸಮುದಾಯವು ಗ್ರಾಮ-ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ 5% ಅನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇದು 10% ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಡುಗೆ ನಗದು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಪರಿಕರಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರಮದ ರೂಪದಲ್ಲಿರಬಹುದು;
- iii.) ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ ನಂತರ, ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇಲಾಖೆಯು ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.&ನೈ.ಸ.ಜಲಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ;
- iv.) ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.&ನೈ.ಸ. / ಜಲಸಮಿತಿ / ಬಳಕೆದಾರ ಸಮೂಹ, ಮುಂತಾದವು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಂತುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು. ಮುಂಗಡ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಲೋಕೋಪಕಾರಿಗಳು, ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು;
- v.) ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ, ಸಮುದಾಯವು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿಯಿಂದ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.&ನೈ.ಸ. / ಜಲಸಮಿತಿ/ಬಳಕೆದಾರ ಸಮೂಹ ಮುಂತಾದವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ;
- vi.) ನಂತರ, ಕೆಲಸವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, ಸಮುದಾಯವು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಯೋಗದ ನಂತರ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು

ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ 10%ಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು

- vii.) ಸಂಸದರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಪಾಲು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಾಸಕರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪು (ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ) ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯ ಭಾಗವಾಗಲಿವೆ.
- viii.) ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಜಿ.ಪಂ. / ಗ್ರಾಮದ ಸ್ವತ್ತಿನ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವುದು;
- ix.) ಮೂಲ ಸುತ್ತಿರತೆ, ಕೊಳಚೆನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆ, ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ;
- x.) ಮೂರನೇ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು;
- xi.) ಪಿಆರ್‌ಎ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಇಮುಂಡರಿಯವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ನೀರಿನ ನ್ಯಾಯಯುತ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ನೀರಿನ ಮರುಪಯೋಗವಾಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಗೋಡೆ-ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಐಇಸಿ ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಮತ್ತು
- xii.) ಪಂಪ್ ಆಪರೇಟರ್, ಬರಿಗಾಲಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು / ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು, ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

4.22. ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಯೋಜನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯ ಸುಗಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರೆ,

[ನೀರಿನ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಾಗಿ ಕಂದಕ]

ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದೃಢವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿಸಬಹುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹದಿಹರೆಯದ ಮೂಲಕಿಯರು ವಿನಿಶ್ಚಿತ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಆದಾಯದ ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಕೊರತೆ, ಬಾಲಕಿಯರ ಶಾಲಾ ಪ್ರಾಚಾರಿಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು, ನೀರನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರಲು ಬಹಳ ದೂರ ಪ್ರಯಾಣಿಸಬೇಕಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಗ್ರಾ.ನೀ.&ನೈ.ಸ./ ಜಲ ಸಮಿತಿಯು ಕನಿಷ್ಠ 50% ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

4.23. ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆ (ISA)

ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು, ಉಪಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು, ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು, ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಹುರಿಹುರಿಹುರಿ ಮಾಡುವುದು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು ಮುಂತಾದವು ISAಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು (ಸ್ವ.ಸ.ಗುಂ.) / ಸಿಬಿಬಿಗಳು / ಎನ್‌ಜಿಟಿಗಳು / ವಿಬಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನು / ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ. &ನೈ.ಸ. ಜಲಸಮಿತಿ/ ಬಳಕೆದಾರ ಸಮೂಹ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ, ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ISAಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಬಂದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

4.24. ಮಾಹಿತಿ, ತಿಕ್ಕಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ (IEC)

ಪಿಆರ್‌ಎ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಆಂತರಿಕ ಸಂವಹನ (ಐಪಿಸಿ), ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಂವಹನ (BCC) ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಂವಹನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಿವೆ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ (ಅನುಬಂಧ-7) ವಿವಿಧ ಘೋಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಕುರಿತು ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 10 - 15 ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ 6'x2' ಗಾತ್ರದ ಗೋಡೆ-ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು, ಘೋಷಣೆ ಬರವಣಿಗೆ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳು, ಗುಂಪು ಸಭೆಗಳು, ಪಿಆರ್‌ಎ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಭಾಗವಾಗಿಸಬೇಕು.

ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಮಿಷನ್‌ನ ಲಾಂಛನ, ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ, ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ / ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ, ಇಳಿ / ಜಿಇ / ಜಲಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ವಿವರಗಳು, ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ದಿನಾಂಕ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 8'x6' (ಅನುಬಂಧ-8) ಗಾತ್ರದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಫಲಕ (ಸೈನ್ ಬೋರ್ಡ್) ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರದರ್ಶನಕತೆಯನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಇದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಭೆ ಗ್ರಾ.ನೀ.&ಸೈ.ಸ.

4.25. ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮ ಶೀಲತೆ

FHTC ಗುರಿಯನ್ನು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಧಿಸಲು, ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನೀರನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ನುರಿತ ಮಹಿಳಾ ಸಂವನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗಳು, ಕೊಳಾಯಿ ಫಿಟ್ ಮಾಡುವವರು, ಫಿಟ್ಟರ್‌ಗಳು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಷಿಯನ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದವರು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ / ವಾಸ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಲ್ಲದೆ, ಕೈಗೆಣ್ಣೆಯೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದಾಗಿ, ನುರಿತ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವ ತೀವ್ರ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ನುರಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮರಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ

ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳ ಬಳಿ ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಹ ವೇಗವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸರಕುಗಳು / ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅಂಗಡಿಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಂತೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಹುದು, ಇದು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಧ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ (ಒ ಮತ್ತು ಎಂ) ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞರ ಒಂದು ಸಂಚಾರಿ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು ಇದರಿಂದ ಅವರ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮತ್ತು ನಂಬಲರ್ಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳು

5. ಯೋಜನಾ ಸಿದ್ಧತೆ

ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಲಪಾತ, ಮಟ್ಟಲು ಬಾವಿ, ಸಣ್ಣ ನದಿ, ಕೊಳ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಮೂಲದಂತಹ ನೀರಿನ ಮೂಲವಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಪೂದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಈ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸನ್ನೆ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು, ತದನಂತರ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಗರಿಷ್ಠ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು; ರಿಷ್ಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಎರಡನೇ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಯೋಜಿಸುವಾಗ, ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳು, ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಪುನರ್ಭರ್ತಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಕೃಷಿ ಬಳಕೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಮಲಿನ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಮರುಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮೀಪವಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಬಹುದು. ನೀರನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಪುನರ್ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ಮಳೆನೀರನ್ನು ಸೋಸಲು ಮರಳು ಮತ್ತು ಜಲ್ಲಿಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳು ಅದರೊಳಗೆ ಬೀಳುವ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕರಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಗ್ರಾಮದ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು ಮಾಲಿನ್ಯಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ನೀರಿನ ಮೂಲ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದು ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಗಾರ (ಸಂಪ್) ನಿರ್ಮಿಸಿ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇಲಾಖೆಯು ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹತ್ತಿರದ ಮೂಲದಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು, ಗ್ರಾಮವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶೇಕಡಾವಾರು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳು, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಪಂಚಾಯತಿ ಕೇಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಈ ಕಛೇರಿಗಳು ನೀರಿನ ಇತರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಹ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ಬಿಲ್ ಅನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ / ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್ / ರಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್‌ಕ್ಕೆ ಸದ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ರಚಿಸಲಾದ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ / ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ. ಬಿಲ್ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಕೆಲಸ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ಪಾವತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿ.ನೀ.ನೈ.ಅ. / ರಾ.ನೀ.ನೈ.ಅ. ಪಾವತಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಸಾ.ಹ.ನಿ.ವ್ಯ.) ಮೂಲಕ ಒಂದೇ ಒಂದು ನೋಡಲ್ ಖಾತೆಯಿಂದ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿದೆ ಮತ್ತು ಆದೇಶವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವೆಂದು ಜಿ.ನೀ.ನೈ.ಅ. / ರಾ.ನೀ.ನೈ.ಅ. ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ. ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಖರೀದಿಗಾಗಿ ಮುಂಗಡ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಖಾತೆಗಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಖಾತೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ದಿನಕ್ಕೆ 70 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಯಮಿತ ಒ ಮತ್ತು ಎಂ ಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 30 ರಿಂದ 40 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು.

ಈ ಮಿಷನ್‌ವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಮೂರು-ಹಂತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ, ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು 12 ರಿಂದ 18 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

1. ಯೋಜನಾ ಹಂತ
2. ಅನುಷ್ಠಾನ ಹಂತ
3. ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರದ ಹಂತ

5.1 ಯೋಜನಾ ಹಂತ (3-6 ತಿಂಗಳುಗಳು)

- i.) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ (ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್) ಮುಂದೆ ಒಂದು ನಿರೀಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಜಿಲ್ಲಾ ನೈ.ಅ.ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ;
- ii.) ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ, ಗ್ರಾಮಗಳೊಳಗೆ ಯೋಜನೆ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾ.ಆ.ಇ. (PHED) ಮತ್ತು ಅ.ನ.ಸಂ.(ISA) ಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗುವುದು;
- iii.) ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಯೋಜನೆಗೆ ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಇಲಾಖೆ / ಅ.ನ.ಸಂ. ಜೊತೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ, ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಲುವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ನೀರಿನ ಬಳಕೆದಾರರ ಪುಲ್ಕನನ್ನು ಭಾಗಶಃ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ;
- iv.) ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವ ಸಭೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರು ಹಾಜರಾಗುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು, ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರು, ಗ್ರಾ.ನಿ.ಸ.ಸ. /

- v.) ಜಲ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ಸಾ.ಆ.ಇ.ಯ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅ.ನ.ಸಂ. ಸದಸ್ಯರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು;
- vi.) ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಅ.ನ.ಸಂ. ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಾ.ಆ.ಇ. ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ;
- vii.) ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಬೇಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಂದಲೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕು;
- viii.) ಸಮುದಾಯ ನಕ್ಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾ.ಆ.ಇ.ಇ. ಮತ್ತು ಅ.ಬಿ.ಐ. ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು;
- viii.) ಹಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮದ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರೊಂದಿಗಿನ ಮಾತುಕತೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ನಿವಾಸಿಗಳ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ವಿಲ್ಲರನ್ನೂ ತೆರೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಭಾಗೀದಾರರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವವರು ಅವರೇ.

ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಕ್ಷೆಯ ರಚನೆ

5.1.1 ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ಕಖಿಂ)

ಪಾಲ್ಟೋಳ್ಳುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು "ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್"ದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಗರಿಷ್ಠ ಜನರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ, ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಹಿತಿಯ ವಿವಿಧವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಇದನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಮೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾ.ಮತ್ತು ನಿ.ಗಾಗಿ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಸಹ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅ.ಬಂ.ಸ ಗಳು ಸಮುದಾಯ ನಕ್ಕೆ (ಮಾ.ಪಿಂಗೆ) ಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ನಂತರ ಚರ್ಚೆಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮೂಲಕ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

5.1.2 ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ (ವಿ.ಯೋ.ವ.)

- i.) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮುಕ್ತ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಯೋಜನೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಮೂಲ, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಮಾಣ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ, ಯೋಜನೆಗೆ ಬೂ ಲಭ್ಯತೆ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳು, ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಯೋಜನೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು, ಕಾ.ಮತ್ತು ನಿ. ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾದ ವಂತಿಗೆ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸುವ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು;
- ii.) ಗುರುತ್ವ ಮತ್ತು ಸೌರ ಆಧಾರಿತ ಪಂಪಿಂಗ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳು ವೆಚ್ಚದಾಯಕವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕಡಿಮೆ ಕಾ ಮತ್ತು ನಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ;
- iii.) ವಿ.ಯೋ.ವ. ತಯಾರಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಬೇಕು. ವಿ.ಯೋ.ವ.ಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ ನಂತರ, ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಜ.ನೀ.ಸ.ಸ. ಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಅಭಿಯಂತರ ಸಂಸ್ಥೆ (ಕೇಂ.ಆ.ಪ.ಅ.ಸಂ.) ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೃಷಿಡಿ - 1999, ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾ. ಮತ್ತು ನಿ. ಕೃಷಿಡಿ - 2005 ಅನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿ.ಯೋ.ವ. ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು;
- iv.) ಯೋಜನೆಯ ಅನುಮೋದನೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ವಂತಿಗೆ ನಿಧಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸುವಿಕೆ, ಹೊಸ ಖಾತೆ ಕೆರೆಯುವಿಕೆ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ದಾನ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅ.ಬಂ.ಸ. / ಪಂಚಾಯತಿ / ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ. ಮಾಡಬೇಕು;
- v.) ಪಂಪ್ ಮತ್ತು ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ (ಆಟೋಮೇಷನ್) ಮಾಡಬಹುದು. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಆಫ್ ಥಿಂಗ್ಸ್ (ಐಬಿಟಿ) ಆತ್ಮತವು

ನಂವೇದಿಸಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಟ್ಯಾಂಕ್ ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿದಾಗ, ಪಂಪ್ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ (ಬೋರ್‌ವೆಲ್) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟದ ನೀರು ಇದ್ದ ನಂತರ ಮಾತ್ರ ಪುನರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃವಸ್ಥೆಯ ಮೋಟರ್ ಅನ್ನು ಸುಡುವುದನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ತೊಟ್ಟಿಯಿಂದ ನೀರು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವುದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಂಕ್ಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾದ ನೀರಿನ ಪ್ರದಾಣವನ್ನು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ನೀರಿನ ಮೀಟರ್ ಅಳವಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಳಿಯಬಹುದು, ಇದು ನೀರಿನ ಲೆಕ್ಕ ಇಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಜ.ಜೀ.ಅ.ದ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ, ಗ್ರಾಮ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು

ಓವರ್ ಹೆಡ್ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್

ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ / ಸಂಪ್ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು)			
ಪ್ರಸ್ತುತ ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ (ಲೀ.)	ನೀರಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಲೀ.)
150	150	8,000	5,000
300	300	16,000	10,000
400	450	24,000	15,000
500	600	32,500	20,000
600	750	40,500	25,000
800	900	48,500	25,000
900	1,100	56,800	30,000
1,000	1,200	64,900	35,000
1,300	1,500	81,100	40,000
1,500	1,800	97,500	45,000
1,800	2,000	1,15,000	50,000
2,000	2,500	1,30,000	55,000
2,300	2,700	1,50,000	60,000
2,500	3,000	1,63,000	65,000
ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಲೀಟರ್ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ತುಂಬಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ)			
2,000	2,300	1,26,800	50,000
3,000	3,500	1,90,100	75,000
4,000	4,600	2,53,500	1,00,000
5,000	5,800	3,17,000	1,25,000
8,000	9,200	5,07,100	1,75,000
10,000	11,500	6,33,900	2,25,000
12,500	14,400	7,92,500	2,75,000
15,000	17,300	9,50,800	3,25,000
17,500	20,200	11,09,300	3,75,000
20,000	23,100	12,67,800	4,25,000
22,500	26,000	14,26,300	5,00,000
25,000	29,000	15,84,700	5,50,000

ಗಮನಿಸಿ: ಇದು ಯೋಜಿತ ಅಂದಾಜು ಮಾತ್ರ. ವಿನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಕಾರ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

vi.) ನೆಲದಡಿಯ ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್ / ಸಂಪನ್ ಅಂದಾಜು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾ.ಆ.ಇ. ಯ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ., ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ, ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು, ಹಿಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಲೋಪಗಳು, ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ, ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಮರುಪೂರಣ, ಪೈಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಧ, ಕವಾಟಗಳು, ನಲ್ಲಿಗಳು, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ:

- ಸ್ಥಳೀಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಮೂಲದಲ್ಲಿ, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಮರುಪೂರಣ (ರೀಚಾರ್ಜ್) ಮಾಡುವ ರಚನೆ;
- ಬಡವರು, ಮನೆೆಯಲ್ಲದವರು ಮತ್ತು ಪ.ಜಾ. / ಪ.ಪಂ. ಗಳ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮತ್ತು ತೊಳೆಯುವ ಸಂಕೀರ್ಣ (ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ);
- ಜಾನುವಾರು ತೊಟ್ಟಿಗಳು (ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ);
- ಹಳ್ಳಿಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಘಟಕಗಳು ಅಂದರೆ ಎತ್ತರಿಸಿದ ಶೇಖರಣಾ ಜಲಾಶಯ / ಟ್ಯಾಂಕ್, ಪಂಪ್ ಆಪರೇಟರ್ ಕೊಠಡಿ, ಸಮುದಾಯ ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ (ಈಗಾಗಲೇ ಇದ್ದರೆ), ಇತ್ಯಾದಿ. ಹಸಿರು ವಲಯದಿಂದ ಸುತ್ತವರೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹೆಸರನ್ನು ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು “ಜಲ ದೇವಾಲಯ” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

5.2 ಅನುಷ್ಠಾನ ಹಂತ (6-12 ತಿಂಗಳುಗಳು)

- ವಿ.ಯೋ.ವ. (ಡಿಪಿಆರ್) ಅನುಮೋದನೆಯ ನಂತರ, ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ, ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಅ.ನ.ಸಂ. ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್‌ದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ / ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಯು ಚೊತೆಯಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರ ಕೊಡುಗೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಬೇಕು;
- ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ, ರಚನೆಯ ವಿನ್ಯಾಸ, ವಿನ್ಯಾಸದ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಆಯಾ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪೈಪ್, ಸಾಕೆಟ್, ಯೂನಿಯನ್, ವಾಲ್ವ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಐಎಸ್‌ಐ ಗುರುತು ಇರಬೇಕು;
- ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನೀರಿನ ಪೈಪ್ ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಐಎಸ್‌ಐ ಗುರುತು ಇರುವುದರ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗುಣಮಟ್ಟದ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ / ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ. / ಜಲ ಸಮಿತಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು;
- ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯ ವಿಳಂಬವು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಸಮಯೋಚಿತ ಪಾವತಿ, ಎನ್‌ಒಸಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಾ.ಆ.ಇ. ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನೀರು ಸರಬರಾಜುಗಾಗಿ ಮೆದು ಉಕ್ಕಿನ ಪೈಪ್

ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹ ಟ್ಯಾಂಕ್

ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಉಪಸಮಿತಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭವಿಷ್ಯದ ಉಲ್ಲೇಖಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮತ್ತು ವಾರಂಟಿ ದಾಖಲೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ.

5.3 ಅನುಷ್ಠಾನ ನಂತರದ ಹಂತ (3-4 ತಿಂಗಳುಗಳು)

i.) ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಭೆ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ, 2 ರಿಂದ 3 ನಿರ್ವಾಹಕರ (ಆಪರೇಟರ್) ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಾಗಿರ ಬಹುದು ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ಮಾಸಿಕ ವೇತನದ ಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮೇಸ್ಸಿ (ಮೇಸನ್), ಕೊಳಾಯಿಗಾರ (ಪ್ಲಂಬರ್), ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಂದರೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ದೋಷಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ನಿವಾರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು.

- ii.) ಎಲ್ಲಾ ದೂರುಗಳಿಗೆ ದೂರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಬೇಕು.
- iii.) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಆಪರೇಟರ್ ದೈನಂದಿನ ದೂರುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ;
- iv.) ನೀರಿನ ಮೂಲ, ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು, ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ವಿತರಣಾ ಜಾಲ ಮತ್ತು ಮನೆ ನಲ್ಲಿಗಳಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತಪಾಸಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಿತಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು;
- v.) ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕು, ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮರುಪೂರಣ (ರಿಫಿಲ್) ಫೌಲಭವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕು;
- vi.) ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ನಿವಾರಕ ಕ್ಲೋರಿನ್ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಮನೆಯ ನಳದಿಂದ ಬರುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಲೋರಿನ್ ಅನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು;
- vii.) ಕಾ. ಮತ್ತು ನಿ. ಆಪರೇಟರ್ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರ ಲಾಗ್-ಬುಕ್ ಅನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಬೇಕು;
- viii.) ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಂದ ನಿಗದಿತ ಮಾಸಿಕ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸಭೆ

- ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ರಶೀದಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು;
- ix.) ಗರಿಷ್ಠ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ಪ್ರತಿ ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮರುಪೂರಣಹೊಂಡ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕು;
 - x.) ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಗರಿಷ್ಠ ಮಳೆನೀರು ನೆಲಕ್ಕೆ ಇಂಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳಬೇಕು;
 - xi.) ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪತಿ ಮನೆಯ ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ, ನೀರಿನ ಮೂಲ, ಪಂಪಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್, ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್, ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು, ಹಳ್ಳಿಯ ಕೊಳಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಶುಚಿಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು
 - xii.) ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನೀರಿನ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ / ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಪಿಎಸ್‌ಇ ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಲಿಖಿತ ಪ್ರವಾಣವಚನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

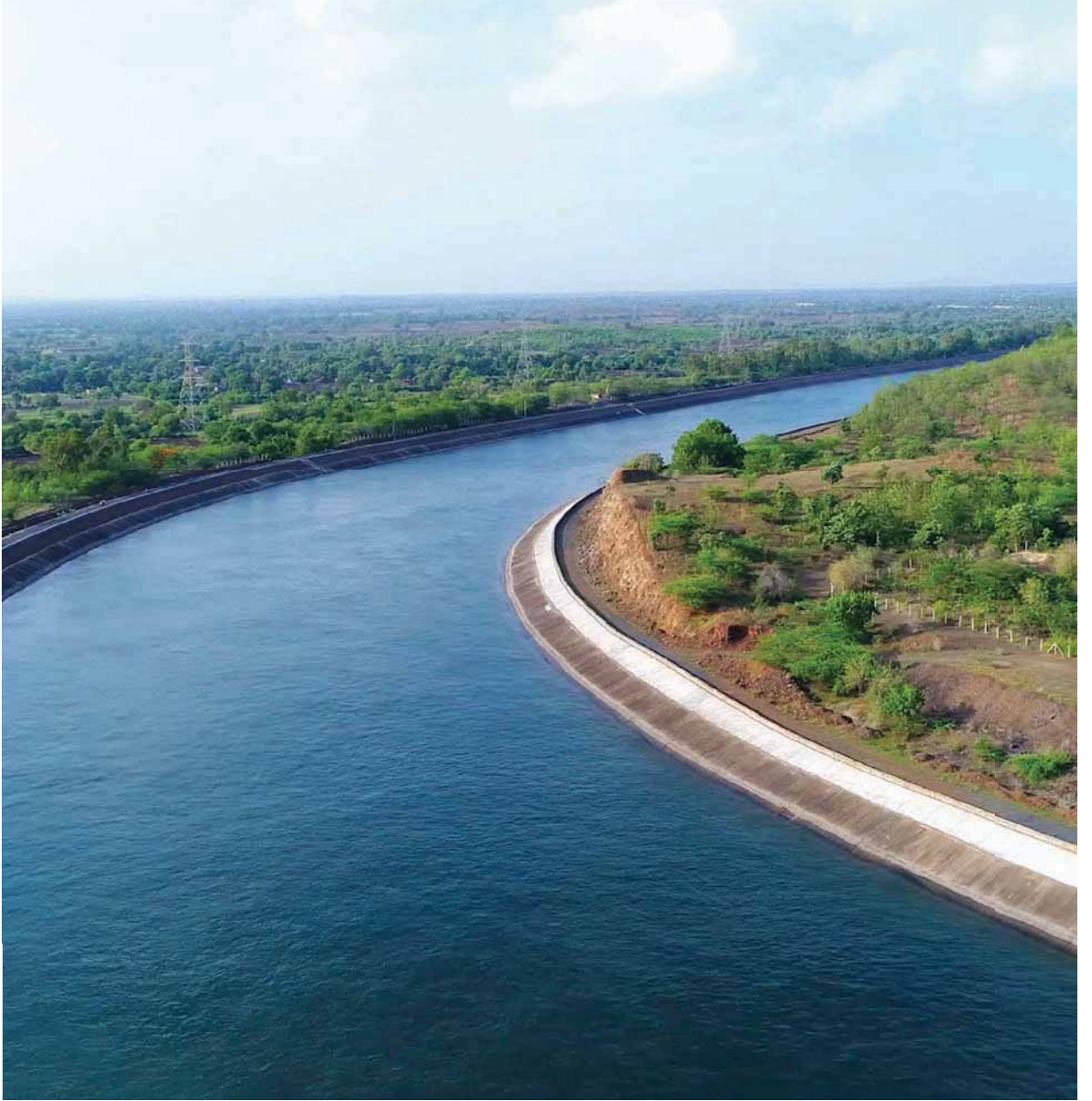
5.4 ಉದ್ಘಾಟನೆ

ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ಸಮಯೋಚಿತ ಚರ್ಚೆಗಳು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಭೇಟಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಅನುಬಂಧ-6)

ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ನೀರಿನ ಮೂಲ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜೋಡಣೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ಣ ವರದಿಯನ್ನು ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

5.5 ತುರ್ತು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ

ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ, ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.ಸ. ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸುವಂತೆ ನೆರವಾಗಲು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗುವುದು. ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಂತರದ ಚೇತರಿಕೆಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಹಿತಿಯು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಜಲಾಶಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಭವನೀಯ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸರ್ದಾರ್ ಸರೋವರ ನರ್ಮದಾ ಕಾಲುವೆ

ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನ ನಾಲ್ಕುಗಳಂತಹ ತುರ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರಿ ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ, ಅನುಸ್ಥಾಪನೆ (ಇನ್ಸ್ಟಾಲೇಶನ್) ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಅನೇಕ ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರಬಹುದು. ಚಂಡಮಾರುತಗಳು, ಪ್ರವಾಹಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಕೊಳಾಯಿ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಪುನರಾರಂಭವಾಗುವವರೆಗೆ

ಮಧ್ಯಂತರ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕೈ ಪಂಪ್‌ಗಳಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೈ ಪಂಪ್‌ಗಳ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಗತ್ಯ. ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪಂಪ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳ ಎತ್ತರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರವಾಹದ ನೀರಿನಿಂದ ಕೈ ಪಂಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಣದ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

6. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ, ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು (ಒ ಮತ್ತು ಎಂ.) ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ಸೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ (ಗ್ರಾ.ನೀ. & ಸೈ.ಸ.)ಗೆ ಹಣದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಗ್ರಾ.ನೀ. & ಸೈ.ಸ.ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಮೂಲವೆಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ನೀರಿನ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳು. ವಾರ್ಷಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ (ಗ್ರಾ.ಪಂ.) ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿಯು ಒಪ್ಪಾಕರಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ ನಾಮ ಮಾತ್ರದ ವೊಶವನ್ನು ನೀರಿನ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದು, ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಿನ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪಾವತಿಸಲು ಗ್ರಾ.ಪಂ. ಯಿಂದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು, ಇನ್ನರಿಂದಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಒ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಅನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಗ್ರಾ.ನೀ. & ಸೈ.ಸ.ಗೆ ಹಣದ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಸಭೆಯು ಒ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು, ಒ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಬಳಕೆದಾರರು ನೀರಿನ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಪಾವತಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಠಿಣ ನಿಯಮ-ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು, ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾವತಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕರ / ದಂಡ, ನೀರಿನ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡುವ ಕ್ರಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಒ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ:

- ನೀರಿನ ಮೂಲ ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುವುದು;
- ನೀರಿನ ಮೂಲದೊಳಗಿನ ಯಂತ್ರ / ಪಂಪ್‌ನ ವೈಫಲ್ಯ;
- ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಮಾಲಿನ್ಯ;
- ಶೇಖರಣಾ ತೊಟ್ಟಿ / ಶೇಖರಣಾ ಸ್ಥಳದ ಹಾನಿ ಅಥವಾ ಸೋರಿಕೆ;
- ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕೆ; ಮತ್ತು
- ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು / ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಏರಿಳಿತ.

6.1 ತಂತ್ರಜ್ಞರ ಟೂಲ್ ಕಿಟ್

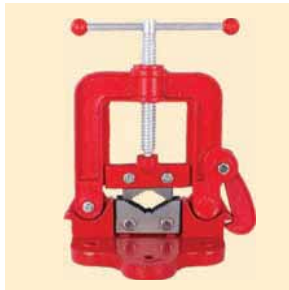
ಪೈಪ್ ವೈಸ್ - 1, ಪೈಪ್ ಥ್ರೆಡ್ ಮಾಡುವ ಡೈ - 1, ಪೈಪ್ ರೆಂಚ್ - 2, ಚೈನ್ ರೆಂಚ್ - 2, ವೈಟ್ ಪೇಂಟ್ ಬಾಕ್ - 1, ಲುಬ್ರಿಕೇಟಿಂಗ್ ಆಯಿಲ್ - 1 ಲೀಟರ್, ಸ್ಟ್ರಾನರ್ ಸೆಟ್ - 1, ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಾತ್ರೆ - 4, ಕಬ್ಬಿಣದ ಬಕೆಟ್ - 2, ಗುದ್ದಲಿ / ಸನಿಕೆ - 4, ಪೊರಕೆ - 4, ಉದ್ದ ತಂತಿ - 5 ಮೀಟರ್, ಬಿದಿರು - 5 ಮೀಟರ್, ಗ್ಲಾಸ್ ಕಾರ್ಡ್, ಇತ್ಯಾದಿ.

6.2 ಕವಾಟ (ವಾಲ್ವ್)ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ

ಯಾವಾಗಲೂ ಕವಾಟವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚಿ ಇದರಿಂದ ಪೈಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಠಾತ್ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾದರೆ ಅದು ಪೈಪ್ ಸಿಡಿಯಲು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ವಾಲ್ವ್ ಚೇಂಬರ್ ಕವರ್ ಕಬ್ಬಿಣದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗಾಢ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಅದು ದೂರದಿಂದಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ.

ಟೀ, ಎಲ್‌ಬೋ, ಬೆಂಡ್, ರಿಡ್ಯೂಸರ್, ಟೈಲ್ ಪೀಸ್

ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲು ವಿಂಚ್

ತಂತ್ರಜ್ಞರ ಟೂಲ್ ಕಿಟ್

6.3 ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ದುರಸ್ತಿ

ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕೆಯಾಗಬಹುದು, ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಮರದ ಬೇರು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು, ಲೋಹದ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯಬಹುದು, ಎರಡು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸದೇ ಇರಬಹುದು, ಪೈಪ್‌ನ ಗುಣಮಟ್ಟವು ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಇರಬಹುದು, ಇತ್ಯಾದಿ. ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಅನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಮುನ್ನ ಪೈಪ್‌ನ ಎರಡೂ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಎರಡು ಸ್ಕ್ರಾಂಬ್ಸ್ ಕವಾಟಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು ಮತ್ತು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಬಾಲಿಯಾಗಿ ಒಣಗುವವರೆಗೆ ಕಾಯುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಈ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ ನಂತರವೇ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

6.4 ಪಿವಿಸಿ ಪೈಪ್‌ಗಳ ದುರಸ್ತಿ

ಪೈಪ್ ಸೋರಿಕೆಯಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಮತ್ತು ಕಪ್ಲರ್ ಮೇಲೆ ಸೋಲ್ಯೂಶನ್ ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಪೈಪ್ ಅನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಪೈಪ್ ಅನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ 15 ನಿಮಿಷ ಕಾದು ನಂತರವೇ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ. ಪೈಪ್ ಒಡ್ಡೆಯಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬಾರದು. ಯಾವುದೇ ಬೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಟಿ ಮುರಿದುಹೋದರೆ ಬೆಂಡ್ ಅಥವಾ ಟಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಂಚಿನ ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಲರ್ ನೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಬೆಂಡ್ ಅನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ.

ಪಿವಿಸಿ ಪೈಪ್, ಎಲ್‌ಬೋ, ಬೆಂಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ರೆಡ್ಯೂಸರ್‌ಗಳು

6.5 ಕವಾಟ (ವಾಲ್ವ್) ದುರಸ್ತಿ

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕವಾಟದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೋರಿಕೆ ಕಂಡುಬರಲು ಗ್ಲೇಡ್ ಕಾರ್ಡ್ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಪೈಪ್‌ಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ ಕವಾಟದ ಇಂಟರ್‌ಲಾಕ್ ನಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕವಾಟವನ್ನು ಬಹಳ ನಿಭಾಯಿಸುವಾಗ ತೆರೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತುಂಬಾ

ಗ್ಲಾಂಡ್ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ರೋಪ್

ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಬಾರದು. ಕವಾಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸೋರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಗ್ಲೇಡ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು. ಫ್ಯಾಂಜಿನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸೋರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಫ್ಯಾಂಜಿನ ಬೋಲ್ಡ್ ಅನ್ನು ಬಿಗಿಗೊಳಿಸಿ.

6.6 ಆಪರೇಟರ್ / ಕೊಳಾಯಿಗಾರನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕವಾಟಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅಸಮರ್ಪಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಗುರುತಿಸಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿನ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು, ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸವಯಿರಿ ಇದರಿಂದ ಸೋರಿಕೆ ಪತ್ತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಅನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ, 'ಕಾಮಗಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ' ಎಂಬ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೈಗೊಂಡ ರಿಪೇರಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇಡಬೇಕು. ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕವಾಟಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯದಂತೆ ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಕವಾಟವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಆಪರೇಟರ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ತೆರೆಯಬಾರದು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ ಸಮಯದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

6.7 ಪಂಪಿಂಗ್ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು

ನೀರೊಳಗಿರುವ ಪಂಪ್‌ಗಳು, ಅದರ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ, ಪಂಪ್ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್ ಎರಡೂ ಯಾವಾಗಲೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಪಂಪ್‌ಗಳು ವಿದ್ಯುತ್‌ನಿಂದ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ಯಾನಲ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ, ಮೋಟಾರ್, ಸ್ವಾಟರ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಹರಿವು, ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾಪನ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಟರ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಒತ್ತಿದಾಗ ಮೋಟಾರ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್ ಅನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು, ಕಿಂಪು ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಒತ್ತಬೇಕು. ಪ್ರಮುಖ ದೋಷಗಳು / ಲೋಪಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅವುಗಳು ಕಂಡುಬರುವ ಮುನ್ನವೇ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪಂಪ್‌ನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರಿನ ಸತತ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗದಂತೆ ದೋಷಯುಕ್ತ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು.

ಪಂಪ್ ಹೌಸ್

6.8 ಪಂಪ್ ನಿರ್ವಹಣೆ (ವೈಫಲ್ಯ ತಡೆಯುವ ನಿರ್ವಹಣೆ- Preventive Maintenance)

ಪಂಪ್‌ಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಆಯಿಲ್ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಸ್ ಹಾಕಬೇಕು. ಗ್ರಾಂಡ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಸಡಿಲವಾದ ನಾಳಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೋಲ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಗೊಳಿಸಿ ತುಕ್ಕು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ನೀರಿಲ್ಲದ ಪಂಪ್ ಅನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬೇಡಿ. ಕೇಂದ್ರಾಪಗಾಮಿ (ಸೆಂಟ್ರಿಫ್ಯೂಗಲ್) ಪಂಪ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮೊದಲು ನೀರನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಪೂರ್ಣ ಅನ್ನು ಆನ್ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ವಿತರಣಾ ಕವಾಟವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಮತ್ತು ಪಂಪ್ ಆನ್ ಆದ ನಂತರ, ಕವಾಟವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ತೆರೆದಿರಿ. ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಪಂಪ್ ಅನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಮಯದಿಂದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

6.9 ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪಂಪ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು

ನೆಲದ ಮೇಲೆ ತೈಲ ಹರಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣು ಅಥವಾ ಮರಳನ್ನು ಹರಡಿ. ಕ್ಲೋರ್ ನಂತರ ಉರುಳಿ ಹೋಗುವ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಚಾಲರಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಬದಲಾಕಾ ಹೊದಿಕೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಕಂಪೌಂಡ್‌ನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಆಫ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ. ನೀವು ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಿಡಿ (ಶಾರ್ಟ್) ಅನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೊದಲು ಮುಖ್ಯ ಸ್ವಿಚ್ ಅನ್ನು ಸ್ವಗಿತಗೊಳಿಸಿ. ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಯು ನಿರೋಧನ (ಇನ್ಸುಲೇಶನ್) ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಷಿಯನ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅದನ್ನು ಟೇಪ್‌ನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಿದ್ಯುತ್ ಆಫಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಸ್ವಿಚ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ನೀವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಳಿಸಬೇಡಿ. ಅವನನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಮರದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬಳಸಿ. ಒಂದು ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪಂಪ್ ರೂಮ್ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ವೈಫಲ್ಯನಾನ ಗಾಳಿಯು ಕವಾಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಪಂಪ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ, ಬೈಪಾಸ್ ಲೈನ್‌ನಿಂದ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು

ಎಚ್‌ಡಿಪಿಇ ವೈಪ್ ಜೋಡಣೆ ಕಾಮಗಾರಿ

ಹೊರಹಾಕಲಾಗಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಕವಾಟವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ನಂತರ ಮುಖ್ಯ ವೈಫಲ್ಯನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮುಂದುವರಿದಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು.

6.10 ನೀರು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕ

ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದ ಸುತ್ತಲೂ ನೀರು, ಕಸ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಲು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸದ ನೀರಿಗಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗಗಳಾದ ಫಿಲ್ಟರ್, ಕ್ಲೋರಿನೀಕರಣ ಬಾಟಲ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕವನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಬ್ಯಾಕ್‌ವಾಶ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

6.11 ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿ

ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದ್ದರೆ, ಗ್ರಾ.ನೀ.ನೈ.ಸ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದ (ಸಾ.ಆ.ಆ.ಇ.) ಸ್ಥಳೀಯ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಗ್ರಾ.ನೀ.ನೈ.ಸ. ಸಂಪರ್ಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಯಾ ಸಾ.ಆ.ಆ.ಇ. ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು-ಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಗ್ರಾ.ನೀ.ನೈ.ಸ. ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ (ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂ.) ದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ವಿವರಗಳನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂ. ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಆರೋಗ್ಯ ತುರ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

6.12 ಪ್ರಮುಖ ದಸ್ತಾವೇಜು (ರಿಜಿಸ್ಟರ್)ಗಳು

ಗ್ರಾ.ನೀ.&ನೈ.ಸ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು:

6.12.1 ಸಭೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್

ಗ್ರಾ.ಪಂ. ಉಪಸಮಿತಿ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ.&ನೈ.ಸ. / ಜಲ ಸಮಿತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ. ರಚನೆಯಾದ ನಂತರ, ಸದಸ್ಯರು ನಡೆಸಿದ ಸಭೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳು ಅಂದರೆ ಸಭೆಯ ದಿನಾಂಕ, ಸ್ಥಳ, ಸಮಯ, ಹಾಜರಾತಿ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಿಯೊಂದಿಗೆ, ಹಾಜರಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು, ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಧಾರಗಳು, ಹಿಂದಿನ ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಡಬೇಕು.

6.12.2 ಕೊಡುಗೆ/ವಂತಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್

ಈ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಪಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡುಗೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಗದು ಕೊಡುಗೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು. ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಿಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು (ಅನುಬಂಧ - 2).

6.12.3 ಆದಾಯ-ವೆಚ್ಚ ರಿಜಿಸ್ಟರ್

ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಂತರ, ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಈ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾ.ನೀ.&ನೈ.ಸ. ಅಧಿಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯ ಮೂಲಕ, ಮಾಡಿದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿನ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾ.ನೀ.&ನೈ.ಸ. ಯಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಜಮಾ ಮಾಡಿದ ಮೊತ್ತವು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇರಿಸಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರಬೇಕು. ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ಕೊಳವೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ

ಪುಟದಲ್ಲೂ ಗ್ರಾ.ನೀ.&ನೈ.ಸ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅವರ ಸಹಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. (ಅನುಬಂಧ - 3)

6.12.4 ಸರಕುಗಳು / ಸ್ಟಾಕ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್

ಈ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು (ಮರಳು, ಕಬ್ಬಿಣ, ಉಕ್ಕು, ಸಿಮೆಂಟ್, ಇತ್ಯಾದಿ) ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಸ್ಟಾಕ್ ವಿವರಗಳು ಇರಬೇಕು.

6.12.5 ನಗದು ವಹಿವಾಟು ಚೀಟಿ/ವೋಚರ್

ಈ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಖರ್ಚು (ಡೆಬಿಟ್) ಮತ್ತು ಜಮಾ (ಕ್ರೆಡಿಟ್)ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು (ಅನುಬಂಧ - 4).

6.12.6 ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಹಿವಾಟು ರಿಜಿಸ್ಟರ್

ಈ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ತೆಗೆದ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಫಣಿದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. (ಅನುಬಂಧ - 5).

6.12.7 ಗುಣಮಟ್ಟದ ರಿಜಿಸ್ಟರ್

ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ, ಗ್ರಾ.ನೀ.&ನೈ.ಸ. ನಿರ್ವಹಿಸುವ ನಿಯಮಿತ ಮಧ್ಯಂತರ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮೂಲ (ಮೂಲಗಳು) ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾ.ನೀ.&ನೈ.ಸ. ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಬ್ಯಾಕ್ಟಿರಿಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ನೀರಿನ ಮೂಲ / ವಿತರಣಾ ಸ್ಥಳ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಧ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ, ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ದಿನಾಂಕ, ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ನಡವಳಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಣ್ಗಾವಲು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮದ ಐದು ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು.

6.12.8 ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ನೀರಿನ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಒ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು (ಟೈಡ್-ಗ್ರಾಂಟ್‌ಗಳು) ಸಹ ಬಳಸಬಹುದು.

ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸಮರ್ಪಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಒ.ಮತ್ತುಎಂ. ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಯಾವುದೇ ವಿಚ್ಛೇದನದಿಂದ ದೂರ ಒಪ್ಪಂದ / ವಾರ್ಷಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಥವಾ ಸರಿಯಾದ ಗ್ರಾ.ಪಂ.ಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದ / ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು..

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ 'ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ'ದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಈ ಇಡೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದವರೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಾಲಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಒ.ಮತ್ತುಎಂ.ನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯಕತ್ವದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸಮುದಾಯವೇ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಹಣ, 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ಮ.ಗಾ.ರಾ.ಗಾ.ಉ.ಖಾ.ಯೋ. ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿನ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒ.ಮತ್ತುಎಂ. ನ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಒಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸಹ ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ (ಅನುಬಂಧ - 9).

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಮನೆ ಮನೆಗೂ ನೀರು' ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯವು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಕೊಂಡು ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಅನುಸಾರ, 'ಕುಡಿಯುವ ನೀರು' ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಿ.ಜಿ.ಅ.ದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ, ಗ್ರಾ.ಪಂ.ಗಳು ಕಾ. ಮತ್ತು ನಿ.ಗಾಗಿ ಬಳಕೆಗಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸು ಸಹಾಯ ಕೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ (ಸಾ.ಆ.ಅ.ಇ.), ಅನುಷ್ಠಾನ ಬೆಂಬಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಅ.ಬೆ.ಸ.) ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ನೆರವು ನೀಡಲಿವೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಹಣ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮ.ಗಾ.ರಾ.ಗ್ರಾ.ಉ.ಮಾ.ಯೋ., ಕ್ಯಾಂಪಾ (CAMPA) ಮತ್ತು 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ.), 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನದಿಂದ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಾ. ಮತ್ತು ನಿ. ವೆಚ್ಚವನ್ನು 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನದಿಂದ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮಾಸಿಕ ನೀರಿನ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕದಿಂದ ಭರಿಸಬೇಕು.

ಕಾ. ಮತ್ತು ನಿ.ಗಾಗಿ, ಗ್ರಾ.ನಿ.ಸ.&ನೈ.ಸ. / ಜಲ ಸಮಿತಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಗುಡ್ಡಗಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳು, ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ.ಚಾ. / ಪ.ಪಂ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ 50% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ 5% ಸಮುದಾಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಇತರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆ 10% ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಲ್ಲಿ 'ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞೆ' ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದವರು ಸೇವಾ ಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಕಾ. ಮತ್ತು ನಿ. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ನಂತರ, 10% ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ನಿಧಿಯನ್ನು ತುರ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಇರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

ಸೌರಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು

ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳು / Abbreviations

ಹೀಗಾಗಿ, ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯವು ಸರಿಯಾದ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ತಾಣಗಳನ್ನು ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಅಟ್ಟುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡಲು ಕ್ರಮಗಳು / ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಈ ರೀತಿಯ ಉಪಕ್ರಮವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾ.ಮತ್ತು ನಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಲಭ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ನೀರಿನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಕುಡಿಯಲು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಗೆ ಎರಡಕ್ಕೂ ನೀರು ಲಭ್ಯವಾಗಲು ಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಡಿಯುವ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯವು ಭಾಗೀದಾರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜಲಮೂಲಗಳ ನವೀಕರಣವು

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್ಜಲದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯವು ಅಟಲ್ ಭೂ ಜಲ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆಯಾವುದೇ ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ.

5^{ನೇ} ಎಲ್‌ಒಸಿಡಿಯಲ್ಲಿ 70% ನೀರು ಅಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ನಾನಗೃಹದಿಂದ ಬಂದು ನೀರಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮರು ಬಳಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಅದನ್ನು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸಹ ಇದನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು, ಇದು ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಮನೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜನರ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಈ ಧ್ಯೇಯದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಾಗ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಈ

Conclusion

ಹಿಂದೆ ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ (ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.&ನೈ.ಸ.) / ಜಲ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ 50% ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯ ಇದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಡ ಮತ್ತು ಕಡಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜನರಿಗೆ ತೊಳೆಯಲು ಮತ್ತು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ.&ನೈ.ಸ. / ಜಲಸಮಿತಿಯು ಈ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಎಸ್‌ಬಿಎಂ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ತೊಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಸ್ನಾನದ ಸಮುದಾಯ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು.

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಮೊದಲ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಈ ಮಿಷನ್ ವಾಸ್ತುಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. 2019 - 20 ರಲ್ಲಿ 84 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಸುಮಾರು

1 ಲಕ್ಷ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿಗೆ, 9 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, 244 ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳು, 40,000 ಹಳ್ಳಿಗಳು, 1.3 ಲಕ್ಷ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳು 100% ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಗೃಹ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.

ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ / ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ. & ನೈ.ಸ., ಅ.ಬಿ.ಸ., ಸಾ.ಆ.ಅ.ಇ., ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಮುದಾಯವು ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಕೊಳವೆ ಮೂಲಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾ. ಮತ್ತು ನಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (ಗ್ರಾ.ಕ್ರ.ಯೋ.)

(ನೀರಿನ ಮೂಲ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ)

ಹಳ್ಳಿ ಸಮುದಾಯದ 'ಜೀವನ ಸುಲಭತೆಯನ್ನು' ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ನೀರು ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. (ಗ್ರಾ.ಪಂ. ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ, ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ.ನೈ.ಸ. / ಜಲ ಸಮಿತಿ / ಬಳಕೆದಾರ ಗುಂಪು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಿ.ನೀ.ನೈ.ಅ. ಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೊದಲು ಗ್ರಾಮಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವುದು.ಅ.ಬಿಂ.ಸ.ಇದಕ್ಕೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು.)

- ತಯಾರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ: _____
ಗ್ರಾಮಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆಗೊಂಡ ದಿನಾಂಕ: _____
ಜಿ.ನೀ.ನೈ.ಅ. ಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ: _____
- ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು: _____
ಗ್ರಾ.ಪಂ. ಹೆಸರು: _____
ಬ್ಲಾಕ್ ಹೆಸರು: _____
ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು: _____
ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು: _____
ಗ್ರಾಮ ಜನಗಣತಿ ಕೋಡ್: _____

(ಅನ್ವಯವಾಗಿದ್ದರೆ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ವಾಸಸ್ಥಳದ ಹೆಸರುಗಳು)

I. ಗ್ರಾ.ಪಂ. ಸಂಕಲ್ಪ

- ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ: FHTC ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ _____ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳು _____ ಇಸವಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದ * _____ ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿದಿನ _____ ಚಾಸುವಾರು ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು _____ ತೊಳೆಯುವ / ಸ್ನಾನದ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯೊಂದಿಗೆ _____ ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇರಬೇಕು.
ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಮಾಲೀಕತ್ವ, ಆಡಳಿತ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು, ಅಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಮುದಾಯದವರು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೊಳಚೆ ನೀರನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತೇವೆ.
ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ _____%, ಕಾ. ಮತ್ತು ನಿ. ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ ಪಾಲು ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

* ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಸಾ.ಆ.ಇ. / ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ. ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

II. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ, ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ.&ನೈ.ಸ./ಜಲ ಸಮಿತಿ/ಬಳಕೆದಾರರ ಸಮೂಹ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿವರಗಳು

- ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಆಡಳಿತ, ಒ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಯನ್ನು ಯಾವ ಸಮಿತಿಯು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತದೆ? (ಗ್ರಾ.ಪಂ. ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ): _____
ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ: _____
ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹೆಸರು: _____
ಲಿಂಗ: _____
ವಯಸ್ಸು: _____

5.

ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು	ಲಿಂಗ	ವಯಸ್ಸು

III. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವರಗಳು

<p>6. 2011 ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ:</p> <p>ಜನಸಂಖ್ಯೆ _____</p> <p>ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ _____</p> <p>ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ _____</p> <p>ಪುರುಷರ ಸಂಖ್ಯೆ _____</p> <p>ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ _____</p> <p>FHTC ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ _____</p>	<p>ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಂಚಾಯತ್/ಅಂಗನವಾಡಿ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ:</p> <p>ಈಗಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ _____</p> <p>ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ _____</p> <p>ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ _____</p> <p>ಪುರುಷರ ಸಂಖ್ಯೆ _____</p> <p>ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ _____</p> <p>FHTC ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ _____</p>
---	--

7. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಂದಾಜು:

ಮಧ್ಯಂತರ ಹಂತ - ಇಂದಿನ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 15 ವರ್ಷಗಳು (ಈಗಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ 18% ಹೆಚ್ಚಳ): _____

ಕಿಲೋ ಲೀಟರ್ / ದಿನ (ಕೆಎಲ್‌ಡಿ)

ಅಂತಿಮ ಹಂತ - ಇಂದಿನ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 30 ವರ್ಷಗಳು (ಈಗಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ 32% ಹೆಚ್ಚಳ): _____

ಕಿಲೋ ಲೀಟರ್ / ದಿನ (ಕೆಎಲ್‌ಡಿ)

8. ಈಗಿರುವ ಜಾನುವಾರು ಜನಸಂಖ್ಯೆ (ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಯ ದಾಖಲೆಗಳು): _____

9. ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಯ ಮಾದರಿ: _____

ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳು	ಮಳೆಗಾಲ (ಖರೀಫ್)	ಚಳಿಗಾಲ (ರಬಿ)
ಕಬ್ಬು	☐	☐
ಭತ್ತ	☐	☐
ಮೆಕ್ಕೆ	☐	☐
ಹತ್ತಿ	☐	☐
ಗೋಧಿ	☐	☐
ಜೋಳ	☐	☐
ಇತರೆ	☐	☐

10. ಸರಾಸರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಳೆ (ಮಿ.ಮೀ.ಗಳಲ್ಲಿ): _____

11. ಭೂ ರಚನೆ (ಸರಳ, ಇಳಿಜಾರು, ಇತ್ಯಾದಿ): _____

IV. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

12. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಕ್ಷೆ (ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್) ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ? (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ) (VAP ಯೊಂದಿಗೆ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ)

13. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಕ್ಷೆ (ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್) ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ? (ಹೌದು/ ಇಲ್ಲ) (VAP ಯೊಂದಿಗೆ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೆಸರು	FHTC ಇದೆಯೇ (ಹೌದು/ಇಲ್ಲ)	ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ರಚನೆ ಇದೆಯೇ (ಹೌದು/ಇಲ್ಲ)	ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳಿವೆಯೇ (ಹೌದು/ಇಲ್ಲ)
1.	ಶಾಲೆ			
2.	ಅಂಗನವಾಡಿ			
3.	ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ			
4.	ಗ್ರಾ.ಪಂ. ಕಟ್ಟಡ			
5.	ಇತರೆ			

ದೈನಂದಿನ ನೀರಿನ ಒಟ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆ

15. ನೀರಿನ ಈಗಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ - ಜನಸಂಖ್ಯೆ X ಪ್ರಮಾಣ: _____ ಕೆಎಲ್‌ಡಿ
ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ _____ ಕೆಎಲ್‌ಡಿ
ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಜಾನುವಾರು ತೊಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ: _____
ಮಧ್ಯಂತರ ಹಂತಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ-ಜನಸಂಖ್ಯೆ X ಪ್ರಮಾಣ: _____ ಕೆಎಲ್‌ಡಿ
ಅಂತಿಮ ಹಂತಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ-ಜನಸಂಖ್ಯೆ X ಪ್ರಮಾಣ: _____ ಕೆಎಲ್‌ಡಿ

ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಇತಿಹಾಸ

16. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು / ಲಭ್ಯತೆ, ಬರ / ಕೊರತೆ / ಚಂಡಮಾರುತ / ಪ್ರವಾಹ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತು ಮಾದರಿ, ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ:
17. ಟ್ಯಾಂಕ್, ರೈಲುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನಂತಹ ತುರ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತಿಹಾಸ:
18. ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ, ನೀರಿನ ಮೂಲ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾಗಶಃ ಕಾಮಗಾರಿ ನಡೆದುದರ ಇತಿಹಾಸ
19. ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳ ಇತಿಹಾಸ:

ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ

20. ಎಫ್‌ಟಿಕೆಗಳು / ವಯಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಣ್ಗಾವಲಿಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ದಿನಾಂಕಗಳು: _____
21. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ದಿನಾಂಕಗಳು: _____
22. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ / ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲ (ಗಳ) ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ: ಮೂಲ ಹೆಸರು (ಸ್ಥಳ): _____

ಮಾನದಂಡ	ವಿಧಾನ	ಫಲಿತಾಂಶ
ರಾಡಿ(ಟರ್ಬಿಡಿಟಿ) ಒಗ್ಗಡುತನ	ಬರಿಗಣ್ಣಿನ ಹೋಲಿಕೆ	
pH	ಸ್ಟ್ರಿಪ್ ಬಣ್ಣ ಹೋಲಿಕೆ	
ಒಟ್ಟು ಗಡಸುತನ	ಟೈಟ್ರಿಮೆಟ್ರಿಕ್ ವಿಧಾನ	
ಒಟ್ಟು ಕ್ಲೋರಿನ್	ಟೈಟ್ರಿಮೆಟ್ರಿಕ್ ವಿಧಾನ	
ಕ್ಲೋರೈಡ್	ಟೈಟ್ರಿಮೆಟ್ರಿಕ್ ವಿಧಾನ	
ಅಮೋನಿಯಾ	ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಬಣ್ಣ ಹೋಲಿಕೆ	
ಫಾಸ್ಫೇಟಸ್	ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಬಣ್ಣ ಹೋಲಿಕೆ	
ಉಳಿದ ಕ್ಲೋರಿನ್	ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಬಣ್ಣ ಹೋಲಿಕೆ	
ಕಬ್ಬಿಣ	ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಬಣ್ಣ ಹೋಲಿಕೆ	
ನೈಟ್ರೇಟ್	ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಬಣ್ಣ ಹೋಲಿಕೆ	
ಫ್ಲೋರೈಡ್	ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಬಣ್ಣ ಹೋಲಿಕೆ	
ಆರ್ಸೆನಿಕ್ (ಹಾಟ್‌ಸ್ಪಾಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಬಣ್ಣ ಹೋಲಿಕೆ	

ತೊಳೆಯುವ / ಸ್ನಾನದ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು

23. ಹಳ್ಳಿಯ ಕೆಲವು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೊಳೆಯುವ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ತೊಳೆಯುವ / ಸ್ನಾನದ ಸಂಕೀರ್ಣವಿರುವ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ: _____

ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರು	ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

24. ಮೂಲ ಅಂತರ್ಜಲವಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಮರುಪೂರಣ ರಚನೆ ಇದೆಯೇ? (ಹೌದು/ಇಲ್ಲ)

25. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ / ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಜಲಮೂಲಗಳ ಪಟ್ಟಿ:

ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ

26. ಬೂದು ನೀರಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ (ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ 65%): _____ ಕೆಎಲ್‌ಡಿ

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ: _____

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ: _____

ಸಮುದಾಯದ ಇಂಗು ಹೊಂಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ :: _____

ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಹೊಂಡದ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ? (ಹೌದು/ಇಲ್ಲ): _____

ಹೌದು ಎಂದಾದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ: _____

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇತರ ಯಾವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? _____

V. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ

27. • ಈ ಮೊದಲಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೊನೆಯ ಭಾಗ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ

• ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮರುಹೊಂದಿಸುವುದು

• ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತರ್ಜಲ / ನೀರಿನ ಚಿಲುಮೆ / ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ. (SVS)

• ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತರ್ಜಲ ಹೊಂದಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ. (SVS)

• ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲ (ಗ್ರಿಡ್) / ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ. (MVS)

• ಪ್ರತ್ಯೇಕ / ಬುಡಕಟ್ಟು ಕುಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಿನಿ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಆಧಾರಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಲ ಯೋಜನೆ.

28. ಗುರುತಿಸಲಾದ ನೀರಿನ ಮೂಲ: _____

ತಾಂತ್ರಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ - ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ಣಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ

ಮಂಡಿಸಿದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ: _____

ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಭೂಮಿ: _____

ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಸಾ.ಆ.ಅ.ಇ / ಗ್ರಾ.ನೀ.ಯೋ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗುವುದು: _____

ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚ: _____ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲು: _____

ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು: _____

ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲು: _____

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯ ಕೊಡುಗೆ: _____

ವಾರ್ಷಿಕ ಒ.ಮತ್ತು ಎಂ. ಶುಲ್ಕಗಳು: _____

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಸಿಕ ನೀರಿನ ಬಿಲ್ / ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ: _____

ದೂರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಾಸದ ಮನೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಸಾ.ನೀ.ಯೋ.(PWS)

ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ: _____

VI. ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆ

(ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವು ಚಟುವಟಿಕೆ / ನಿಧಿಯನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು)

29	ಯೋಜನೆಯ ಹೆಸರು	ಕೇಂದ್ರ / ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ	ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸಂಭಾವ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
	ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್	ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇಲಾಖೆ	ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಗೃಹ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ
	ಅಟಲ್ ಭೂ ಜಲ ಯೋಜನೆ	ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ (ಗುಜರಾತ್, ಹರಿಯಾಣ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ)	ಅಂತರ್ಜಲ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಮರುಪೂರಣ ಇತ್ಯಾದಿ.
	ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ	ಗ್ರಾ. ಪಂ.	ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.
	ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್ - ಗ್ರಾಮೀಣ (ಸ್ವ.ಭಾ.ಅ. - ಗ್ರಾ.)	ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಜಲ ಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯ	ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ - ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳು (ಮನೆಗೆ / ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ), ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಹೊಂಡಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.
	ಮ.ಗಾ.ರಾ.ಗ್ರಾ.ಉ.ಖಾ.ಯೋ. (MGNREGS)	ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ	ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ (ನೈ. ಸಂ. ನಿ.) ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
	ಸಮಗ್ರ ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಸ.ಜ.ನಿ.ಕಾ.)	ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣೆ / ಮಳೆ ಕೊಯ್ಲು / ಕೃತಕ ಮರುಪೂರಣ, ಜಲಮೂಲಗಳ ರಚನೆ / ವರ್ಧನೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.
	ಜಲಮೂಲಗಳ ದುರಸ್ತಿ, ನವೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ	ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ನದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಗಂಗಾ ಪುನಃಶ್ಚೇತನ	ದೊಡ್ಡ ಜಲಮೂಲಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ
	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ (ರಾ.ಕೃ.ವಿ.ಯೋ.)	ಕೃಷಿ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ರೈತ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯ	ಜಲಾನಯನ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು
	ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಾಯಿ ಯೋಜನೆ (ಪ.ಕೃ.ಸಿಂ.ಯೋ.)	ಕೃಷಿ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ರೈತ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯ	ಜಲ ಮೂಲಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ಅತಿಯಾದ ಬಳಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬೇಕಾಗುವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
	ಪರಿಹಾರವೀಯುವ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ನಿಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಚಿವಾಲಯ	ಅರಣ್ಯೀಕರಣ, ಅರಣ್ಯ ಪರಿಸರದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ, ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೌಶಲ್ಯ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ (ಪ್ರ.ಕೌ.ವಿ.ಯೋ.)	ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ಸಚಿವಾಲಯ	ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ. ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ತರಬೇತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ
ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ	ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ	ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ
ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	ನೀತಿ (NITI) ಆಯೋಗ	ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿವೇಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದಾದ ನಿಧಿಯಿಂದ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು
ಜಿಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ (ಜಿ.ಖ.ನಿ.)	ರಾಜ್ಯ	ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ಸಂಸದರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಸಂ.ಸ್ಥ.ಪ್ರ.ಯೋ.)	ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ (ಸಾಂ. ಕಾ.ಅ.ಸ.)	ಗ್ರಾಮದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ
ಶಾಸಕರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಶಾ.ಸ್ಥ.ಪ್ರ.ಯೋ.)	ರಾಜ್ಯ	ಗ್ರಾಮದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ
ಸಂವಿಧಾನ / ಬುಡಕಟ್ಟು ಉಪ ಯೋಜನೆಯ (ಬು.ಉ.ಯೋ.) ಪರಿಚ್ಛೇದ 275(1) ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ	ಬುಡಕಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯ	ಗ್ರಾಮದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ
ದಾನಿಗಳು/ಪ್ರಾಯೋಜಕರು		

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಹಿ: _____

ಸಾ.ಆ.ಇ. / ಗ್ರಾ.ನೀ.ಸ. ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸಹಿ: _____

ಅ.ನ.ಸಂ.(ISA) ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸಹಿ (ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ): _____

ಸಂಪರ್ಕ ವಿವರಗಳು

ಗ್ರಾ.ಪಂ. ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಸಮಿತಿ, ಅಂದರೆ ಗ್ರಾ.ನೀ.&ನೈ.ಸ. / ಜಲ ಸಮಿತಿ / ಬಳಕೆದಾರರ ಸಮೂಹ, ಇತ್ಯಾದಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: _____

ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ: _____

ಬರಿಗಾಲಿನ (ಬೇರ್ ಫ್ಲೂಟ್) ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ: _____

ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಣ್ಗಾವಲಿಗೆ, ಐದು ಮಹಿಳೆಯರ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಫೋನ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು: _____

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

ಪಂಪ್ ಆಪರೇಟರ್ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಫೋನ್ ಸಂಖ್ಯೆ: _____

ಮಾದರಿ ವೋಚರ್

ನಗದು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ವೋಚರ್‌ಗಳು			
ಪಾವತಿ ಚೀಟಿ/ವೋಚರ್			
ಪಡೆದವರ ಹೆಸರು:		ವೋಚರ್ ಸಂಖ್ಯೆ:	
		ವೋಚರ್ ದಿನಾಂಕ:	
		ಮೊತ್ತ:	
ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪಾವತಿ ಉದ್ದೇಶ / ವಿವರಗಳು	ಚೆಕ್ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ
	ಒಟ್ಟು:		
ವೋಚರ್‌ದಾರರ ಹೆಸರು:			
ಮೊತ್ತ ರೂ. _____ ಪದಗಳಲ್ಲಿ (ರೂ. _____ ಮಾತ್ರ)			
_____ ಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ			
ಕೊಟ್ಟವರ ಸಹಿ:			
ಅನುಮೋದಕರ ಸಹಿ:			

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಮಾದರಿ

ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ

ತಿಂಗಳು:

ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು:

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೆಸರು:

ವಿವರಣೆ	ಮೊಬಲಗು
ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಸ್‌ಬುಕ್-ಪ್ರಕಾರ	
(ಎ)	
+ ಜಮಾ ಮಾಡಿದ ಆದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಜಮಾ ಆಗದ ಹಣ	
(ಬಿ)	
- ನೀಡಲಾದ ಆದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲಿಸದ ಚೆಕ್	
-ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಜಮಾ ಆದರೂ ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಆಗಿಲ್ಲದ ಮೊತ್ತ	
(ಸಿ)	
ನಗದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದದ್ದು (ಬಿ-ಎ)	
ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡದ ಚೆಕ್‌ಗಳ ಪಟ್ಟಿ	
ಚೆಕ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ	ಮೊಬಲಗು (ರೂ.)
ಒಟ್ಟು:	

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್

ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ

100% ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಗೃಹ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ
ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ
ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ

_____ ರಾಜ್ಯದ _____ ಜಿಲ್ಲೆಯ, _____
ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ, ಶ್ರೀ _____, ಸರಪಂಚರು / ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ
/ ಜಲ ಸಮಿತಿ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀ _____ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ
100% ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಗೃಹ ನಳಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಸಭೆಯಲ್ಲಿ
_____ / _____ / _____ ರಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ

ಸಹಿ

ಸರಪಂಚರು / ಅಧ್ಯಕ್ಷರು / ಜಲ ಸಮಿತಿ

ಹೆಸರು

ಅಧಿಕೃತ ಮೊಹರು

ಸಹಿ

ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಹೆಸರು

ಅಧಿಕೃತ ಮೊಹರು

ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿರುವ ಘೋಷಣೆಗಳು (ಅಳತೆ -6'x2')

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀರು ಜೀವನಾಧಾರ,
ಅದಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಮೂಲವೇ ಆಧಾರ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಕಡೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನ,
ಆ ಮೂಲದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಸುಗಮ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀರಿದ್ದರೆ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ,
ನೀರು ಉಳಿಸಿದರೆ, ಜೀವ ಉಳಿಸಿದಂತೆ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ಮಳೆ ನೀರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವರದಾನ,
ಇದೇ ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಮರುಪೂರಣಕ್ಕೆ ಜೀವದಾನ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀರು ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು,
ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಪುನರ್ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮೌಲ್ಯಯುತಗೊಳಿಸಿ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮತ್ತು ದಾನ ಮಾಡಿ.
ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಜನರ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾಪಾಡಿ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡೋಣ,
ಜ.ಜೀ.ಅ.ಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡೋಣ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸಂತೋಷ ತರಬೇಕು
ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ನಲ್ಲಿ ನೀರು ತರಬೇಕು.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ಮನೆಮನೆಗೂ ನೀರು ಹರಿಸಲು
ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸೋಣ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀರು ಎಲ್ಲೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಬಾರದು.
ಅದುವೇ ಸಂತಸಕ್ಕೊಂದು ಕೀಲಿಕೈ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀರು ಜೀವನದ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನ,
ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು.
ನಲ್ಲಿಯಿಂದ ನೀರು ಬರಬೇಕು

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀರಿಗೆ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ನಾಳೆಯಿದೆ
ಜೀವ ಸಂಕುಲ ಅದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀರನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಬಳಸಿ,
ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ಮಗುವಾಗಲೀ, ಯುವಜನತೆಯೇ ಆಗಲಿ,
ಹಿರಿಯರೇ ಆಗಲಿ. ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಹೀರೋ ಆಗಿರಿ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀವು ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸದಿದ್ದರೆ
ನಿಮಗೆ ದಾಹ ತಪ್ಪದು.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀರು ಜೀವನದ ಭರವಸೆ,
ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

ನೀರು ಜೀವನಾಧಾರ,
ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಗಮನ ಕೊಡಿ.

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಲಾಂಛನ (1'5" x2') ದೊಂದಿಗೆ ಮಾದರಿ ನಾಮಫಲಕ (ಸೈನ್ ಬೋರ್ಡ್) (8'x 6') ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಮನೆಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ

ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು: _____ ಬ್ಲಾಕ್ ಹೆಸರು: _____ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು: _____
 ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು: _____ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯ ಹೆಸರು: _____
 ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ರೂಪಾಯಿ _____ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆಗೊಂಡ ದಿನಾಂಕ: _____
 ಕೇಂದ್ರ ನಿಧಿ: ರೂ. _____ ರಾಜ್ಯ ನಿಧಿ: _____ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆ :
 ರೂ. _____ ನಗದು / ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಅನುಮೋದನೆಯ ದಿನಾಂಕ: _____
 ಕಾರ್ಯಾದೇಶದ ದಿನಾಂಕ: _____ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ದಿನಾಂಕ: _____ ಏಜೆನ್ಸಿಯ
 ಹೆಸರು: _____ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೆಸರು: _____

ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು	ವೆಚ್ಚ ರೂ.	ಮುಖ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಹೆಸರು	ವೆಚ್ಚ ರೂ.	ಪ್ರಮಾಣ
ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಮರುಪೂರಣ ಯೋಜನೆ		ನೀರಿನ ಮೂಲದ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ / ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯ ಕಾಮಗಾರಿ...		
ಜಲ ಯೋಜನೆ		ಮುಖ್ಯ / ವಿತರಣಾ ಲೈನ್‌ಗಳು		
ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಯೋಜನೆ		ಸಂಸ್ಕರಣೆ / ಎತ್ತರಿಸಿದ ಸರ್ವಿಸ್ ಜಲಾಶಯ (ಎ.ಸ.ಜ)		
ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಯೋಜನೆ		ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯಗಳು		

ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು

ಗ್ರಾಮದ ಮುಖಂಡರು: _____ / _____ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: _____ / _____

ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ: _____ / _____ ಎಂಜಿನಿಯರ್: _____ / _____

ಸಹಾಯಕ ಏಜೆನ್ಸಿ: _____ / _____

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಬ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಬಜೆಟ್‌ಗಾಗಿ ಕರಡು ಕೋಷ್ಟಕ													
ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬಜೆಟ್ ಶೀರ್ಷಿಕೆ	ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷ 2020-21											
		ವಿ.	ಮೇ	ಜೂ.	ಜು.	ಆ.	ಸೆ.	ಅ.	ನ.	ಡಿ.	ಜ.	ಫೆ.	ಮಾ.
ಎ.	ಖರ್ಚು												
ಎ.1	ವೇತನ/ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ												
i.)	ವಾಟರ್ ಮೆನ್/ಪಂಪ್ ಅಪರೇಟರ್												
ii.)	ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಿಗಾರರು												
iii.)	ಇತರರು												
	ಉಪ ಬಿಟ್ಟು ಎ.1												
ಎ.2	ವಿದ್ಯುತ್ ದರ ಪಾವತಿಗಳು												
i.)	ಪಂಪ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್‌ಗಳು												
ii.)	ಇತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್‌ಗಳು												
	ಉಪ ಬಿಟ್ಟು ಎ.2												
ಎ.3	ಸೇವಾದಾರರು/ವೆಂಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿ												
i.)	ಪ್ಲಂಬರ್‌ಗಳು												
ii.)	ಎಲೆಕ್ಟ್ರೀಷಿಯನ್‌ಗಳು												
iii.)	ಕಾರ್ಮಿಕರು												
	ಉಪ ಬಿಟ್ಟು ಎ.3												
ಎ.4	ಖರೀದಿಗಳು												
i.)	ಪೈಪ್ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವಸ್ತುಗಳು												
ii.)	ಬ್ಲೇಜಿಂಗ್ ಪೌಡರ್ ಮತ್ತು ಉಪಭೋಗ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು												
iii.)	ಸಾಧನಗಳು												
iv.)	ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು												
v.)	ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷಾ ಶುಲ್ಕಗಳು												

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್

ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ವಬ್ಧಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ - ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ 2020ರ ಪಥಸಂಚಲನ - ಚಿತ್ರ

ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ

ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ
ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್

ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್
ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ
ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯ

4ನೇ ಮಹಡಿ, ಪಂಡಿತ್ ದೀನದಯಾಳ್ ಆಂತ್ಯೋದಯ ಭವನ, ಸಿಜಿಒ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಲೋಧಿ ರಸ್ತೆ, ನವದೆಹಲಿ - 110 003

Jal Jeevan Mission, India

@jaljeevan_

@jaljeevan_

jjm.gov.in

ದೂರವಾಣಿ: 011-2436 2705/ 2436 1607

ಇಮೇಲ್ - njjm.ddws@gov.in | Website - <https://jaljeevanmission.gov.in>, <https://ejalshakti.gov.in>